

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv04i14

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 4 Issue 14
April 1922

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 4, Iss. 14)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

Vol. 18, No. 11

New York, Friday, April 7, 1967

PRICE 3 CENTS

די קלאַקמאכער דארפען זיין גרײַט
פאר א נייעם קאַמף

י"ח אדר א' תש"ח
 י"ט אדר א' תש"ח
 כ' אדר א' תש"ח
 כ"א אדר א' תש"ח
 כ"ב אדר א' תש"ח
 כ"ג אדר א' תש"ח
 כ"ד אדר א' תש"ח
 כ"ה אדר א' תש"ח
 כ"ו אדר א' תש"ח
 כ"ז אדר א' תש"ח
 כ"ח אדר א' תש"ח
 כ"ט אדר א' תש"ח
 ל' אדר א' תש"ח

קידם פ' וועט ער האבען א קאנצע-
 רענץ מיט א האמיטע פון די קראמ-
 פערעס, ווערע פארמאנען געוועסע-
 נ' פארמאנען' ער וועט איינפאר-
 מ'ע פארמאנען, אין וועט רעזאמענע-
 רען ער וועט דזשיינט באהער פון דער
 קראמפאנער ייגאן אין פראדעליא-
 יאס עס ווא' אין דער אנערענעווייט
 יעסאן ווערען

על וועט דארט איך האבען א ספע
עיערען מיטינג מיט דער עקזעקוטיווע
פון דער ייסיס און דרעסכער יוניאן.
האמער הן. אזעלכע ברעווע יויסיס
און דרעסכער פון פארעלסע ווינען
געבליבען עטליי ווער יוניאן, כאטש
ווער עטליי האט זיך געענדיגט און
א פארשטענדען ווען פאר די שר-
טעט.

[illegible]

די ווייטס אין דרעם מאכען
זינאן אין פילדעלפיע אין פארבראנכע
א זינאן ווי פריהער אין פארשיידענע
פלעצער ווערן אויסגעטריבן ווי ביי
א פאפערענער געזעצטערהייט, צו מאכען
דינען די מדינות, וואס דינען זינא
האט שוין לענג זיך געשטעלט זיין
צום ער, נעמליך צו ארגאניזירען אלע
מדינות אין דער סטייט.

אלוף, פרעזידענט שרעיינער וועט
דארט האבען א ספעציעלען מיטינג מיט
עקזעקוטיוו באאדער פון לאקאל 15, און
ער וועט זאגן זיין ווארט אין דער אנ-
געלעגענהייט. וויבאלד נאך דע ווייט-
אין דרעסלבער פון פילאדעלפיע וויי-
נעל פארברענגט ארגאניזירט, האבען ד
ארבייטער דעם סטרייק גיט פארלארען
עס וועט שוין קומען דער טאג, פאר-
דעם פאלשטענדיגן זיג פון דער יוניאן.
דער טאג מוז קומען! מען דארף נאך
מאכען זיין טיטעל פארברענגען.

[illegible]

וואס ווילט אידן ?

[illegible][illegible]

די שטעטל וועט די קאמיסיע זיין גע-
בונדען פון אנטפערן.

"בין בידע עדרים ווערען גיט מיינ-
 וען" אז די רעזולטאטען פון א פולע
 אונטערזוכונג אין דער אינדוסטריע קע-
 גען ליינען א פונדאמענט ספאר גע-
 רעכטעט און דיערהאטעטען פרידען, דרוי-
 בען מיר גיט, אז מיר ווארען קענען
 זיין עז מיינער דינסט אזוי ווערבען עס
 איז וועג. " ווער איבערגעגעבען מיינ-
 הערבערעט הייזער,
 ספעקעטארי און סאמעס
 דזשיימס דוש, דייטש-
 ספעקעטארי און לייבאר.

די ראנדע אין דעם קראנק און צווייטער
וועגט אלץ אומבאשטימטער, פריער
ווען מען האט געמיינט אז עס פערדערט
אויסצולויבונג וועט דאס געמיינט ווען
דעם האט מען נאך אפער געקענט ער
ווארען; מען וואלט אנגענומען דערען ווען
נען באמיינען דעם פארבייגט אין שוין
איעס אבער אין שוין נאנט באשטימט
דאס די געפארנטע אונטערזוכונג פון די
מיניסטערען האנדערט אין דייזשעס וועט
מער נישט פארבייגט.

די וואך איז נאנט אפערן. די פיהרער
 פון די פראטעסטירן אססן האבען גע-
 מיינט, אז דורך א פערערל אונטערזיי-
 בונג וועט זיי געליינען ווייטער איינצי-
 גלעך שטייטארייטן. נאך וועלכען זיי
 לעבען אזוי. פארעידעטן שלעזינגער
 האט עס אבער איינגעזעהן גלייך ביים
 אפמאכטן אין ער האט געהאלטען אין
 איין האמערען נאך וואשינגטאן, אז
 דאס וועט נישט געהן; אז די אונטער-
 זוכער וואלט אפילו גיט פרובירען דעם
 קען, אז די יוגיזן וועט האנדל אומבא-
 טען די ארגייטס-פראטעסט, אז ווען די
 הערען פון די פראטעסטירן האבען עס
 געהערט, האבען זיי שוין געהייר גיט גע-
 וואלט קיין אונטערזוכונג. זיי האבען
 גענומען האבען שטערנענען, ביז די מיי-
 ניסטארען האווער און דייזשן האבען
 איינגעגעבען דעם פלאן. זיי האבען דאס
 לעצטע וואך געלאזט וויסען דורך א
 ברויזער, וואס זיי האבען צוגעשיקט צו
 דעם יוגיזן און צו דעם פראטעסטירן
 אססן. דער ברויזער איז א קורצער, ער
 לעזט זיך זיי פאלשט:
 בענדזשעמין שלעזינגער,

פרעזירענט אינערגעשטאנען ליידיש
נארמענט וואקסערס יוניאן.
"מיט באדייערען מוזען מיר איין

אינדאליט'ס מארצייכנים

גערעכטיגקייט" נומער 14.

זייט 2. 17 ווייט. — 3. ש.
 זייט 3. מיטצונג פון דישינגס באשרד פון דער
 קאנסטיטוציע ווייט. — 4. לאנדער.
 זייט 4. פון מיטצונג פון דישינגס באשרד
 פון 7 ווייטס פון דרעסבאכער ווייט.
 5. מ. באשולדיגט.

זייט 5. ענינים 118 אונזער אינצערנעסע
 נאך און דער פרעסע. 1. פינקערשטיין
 זייט 6. קלעק אפערירטער ווייזן, לעסע
 1. — 2. שעה, פארערטער קלעק
 שטאט. 3. מ. סאנדלער.
 זייט 7. מ. ווייז (פרעזלונג). — שלום אש
 1. פרייז/קלירער פרייז — און די נש
 נאך עמברירטער ווייזן. — אסין
 וואלינסקי. אן איזירא 118 די גע
 וואקסענע. — מאסע פייז.
 זייט 8. 118 דערשטער נאכדריבעל.
 זייט 9. דער סוף 118 ס קיינער דרעסטיע.
 3. טאבאקס. שטארענג (געזיכט). —
 אדוואט

זייט 10. דער סובבעט פון ערשטענס
 זייט 11. באדייטונג פאר די ארבייטער. —
 באשריידן. קורץ און שארף. — ב.
 זייט 11. לעבן און ערשטקייט ביי ד
 קליינטשטער און קליינזאג. — א סטע
 רעפארטער.
 זייט 12. זיי פון זיי געזונד. — ד. ב. ד.
 באוואוסן. קורע שטענען.
 זייט 13. 14. און 15. אדווערביאלעס
 זייט 16. צווייטער יעהרליכער קאנטערנע
 17. די "אויסגאבע" ערוויקוישטאל ביי
 18. "א"י עקזעקיוטיוו פון לעקטור 64.
 פאסן. — זייט 19. און 20. זייט 21.

אינסערנעשאנאל אפען פארום פרייטאג, דעם
14טען אפריל, אין די בראנקס

דער איינלייטער פון דער דיסקוסיע וועט
זיין ברודער י. פיינבערג, רושענעראל
מענדעזשער פון דזש. באָרד פון דער
קלאָקמאכער יוניאָן. דער טשערמאן וועט
זיין בר. דזש. באַסלאָו, דער מענדעזשער
פון די קלאָק פרעסער יוניאָן לאַסלא 35.
דער מיטגליד ווערט אַרמאָניזירט פֿונ'ם
איינפֿירענדענאָל ערוו. רעפֿארטמענט.

די אינטערנעשאנאל „שפען פארום“ מי
טייגען, וואו עס ווערן דיסקוטירט די
פראבלעמען אין דער פלאזש אינדוסטריע,
ווערן פארגעזעט. דער נעקסטער מיטינג
וועט זיין פרייטאג אויפנס, אפריל 14, אין
די בראנקס. דער פלאזש וועט באהאנדלען
מאכט ווערן אין קומענדען „נערדנטינג“
מיט.

וואהלען פאר דעלעגאטען צו אונזער קאנגרעסשאן.

אין די מעהרסטע פון אונזערע לעקלעס אין צו יארק ווייזט שוין פארעקעמסן די
וואהלען פאר דעקענשאפט צו אונזער קאנגרעססען. בלייב אין אייניגע יאקאבס דארפן די
וואהלען פארעקעמסן די פעג.

שבת, 8טן מנחם, וועלען פארקומען די וואהלען אין די לעקטש'ס 9, 10 און 20.
די וואהלען זיין דער פרינציפערס זינען, לעקטש 9, וועלען פארקומען אין לייבשטאטער
פאר, 14טע סעריע און 2טע קוועטע. מען וועט קענען שטימען זיין 9 און דער פרייז ביי
9 ביינאכט.

די וואהלען פון דער קאמערע וואסן, לוקאל 10, וועלען שטארקען און שטארקען
האל 23 סט. שטארקע פארן. שטארקע וועט מען קענען פון 12.30 ביז 6 שטארקע.
די וואהלען ביז די רייזשטאטשבער, לוקאל 20, וועט שטארקען און שטארקען

[illegible]

דער פֿינפטער יאהרעספעסט פון די
אנטערנעשטאנאל ערווישטאנאל סטעיִ
קייט, איז געפייערט געווארען לעצטע
שבת אבענד אין וושינגטאן אירויניג
הייסקול, דורך א שעהנער אנטערנעשטא
טונג פון די סטודענטען און לערער און פון
אונזער שרייטער אוניווערסיטעט און פון
די יוניטי סענטערס. די אונטערשטע
איז געווען א גרויסער ערפאלג. עס זיי
נען אנטווענד געווען איבער פינף הונד
דרייט פראקטן, פרויען און מענער, און
אלע האבען זעהר גוט פארבראכט. די
גרויסע יונינג רום פון דער סקול איז
געווען עקסטרא שעה דעקאראט, מיט
גרויס געשטעט, און האט האט געגעבע
נאך א באזונדער סעס צום צווייט וואס
מען האט געגעבען. די שטימונג פון
דעם אבענד, איז אין אלגעמיין געווע
גרויסכטיג! דער טייטס איז געווע
אן אמת בירדעליכער.

אויף דער שמחה וויינען אנדערע
נעמען אייניגע נאנץ אנדערע
מענשען מיט א נאכען אין דער וועלט
פון ערוויישן, או אויך אנדערע
פערזאנען פון אנדער ווייניג
דער שטעלעס פון אבער אין גע
ווען אלעסאנדרע פיסשאנדרע, אונ
זער ערוויישןאל דירעקטאר, און מי
וויינע ווייניגע באשרענגען האט ער פיע
זונגעבען צו דער שטימונג פון דעם
אנדער

פאסינע רעדעס זיינען געהאלטען גע-
ווארען פון די פאלגענדע פערזענלעכע
פערזענלעכע שלעזינגער, שלבערס מאנעס
ברידזש, דער גינגער פון די וואר-
קערס ערוויקשיטשאל אסאסיאציע, ש-
אין ענגלענד, פראפעסאר קענדריק, ש-
ינאמאסטי, פראפעסאר פון די "נערעכ-
טיקייט", פאניא מ. קאהן, ש-עקערענער
אינסטרוקטאר פון די ערוויקשיטשאל אסא-
סיע פון די פאלגענדע לעצער פון אונ-
זערע קלאסען: דר. ה. קארמאן, דר.
הארטס פאלען, א. ל. וויבערס א-
מערס וואלשאל.

**וואו האלט עס מיט דער פערדעראלער
אונטערזוכונג אין קלאוק אינדוסטרי?**

וועט די פערער אונטערזוכן און
 דער האט אונטערזוכט, וואס איז גע-
 פאסענדיק געווען די פיינטליכע-
 פאזער און די וואס, שטענדיק און

[illegible]

ש' טעם א' וויסן פארשטעלן זיך און
 אונטערזוכן אלע פאנען אין דער פרא-
 דוקציע פון פאליען-מאלידער, אין צוויי-
 טענס זאך די אונטערזוכונג זיך ניט
 אונטערמען צו מאכען אונזער ווערבע
 רעקאמענדאציעס צו ענדערען די איי-
 טיגע ארבייטס-בארדינגען און סטאנ-
 דארס אין דער אינדוסטריע.
 דאס האט געטראפן די קלאסן מא-
 געפאקטשירערס זיי א' דונער. ווי עס
 שפילט זיך ארויס, האבען זיי געהאט
 באהאלטענע פאסאנז, דורך דער אונטער-
 זוכונג ווידער צו עטאבלירען שטיק איר
 בייט. די זיגן פארשטעהט אבער יע-
 דען קעהר אין דיהר פון די בעלי בתים
 און פראדירענט שלעזינגער האט געהאל-
 טען אין איין האמערען נאך אראינגע-
 גאן וועג בייטען דעם ארבייטס-סיסטעם
 זאך קיינער אפילו ניט חלומ'ען... היינט,
 ווי באלד אזוי, טראכטען זיי זיך, טו וואס
 דאסער מען די אונטערזוכונג ??? האבען עס
 גענומען ליאדעמען, און אלער פראדירענט
 פון דער אינדוסטריע-שטאנאר וויל דאס דאס

אז ברודער הער' זעף וועט ווידער טען
מיט זיין אים די רייזען פון דער יוגנט,
קאנט איהר זעהן פון דעם, וואס עס ווערט
נעמט אים שיקאגא'ס „פארוערטס". איי
בערעבענדיג די נייעס פון זיין באפריי
אונט ווערט דערביי נעמט :

מען און די פרעס וועט אנחויבען צו קול
טויזנטער דאס פובליקום אין מעהר פריי-
דילע באציהונגען צו דייטשלאנד.

די גענעאלאגישע ארבעט פון טאג-
פרייטאג

די הויפט פראגע וועלכע ווערט איינ-
פאקטירט אין איראקא איז די גענעאל-
אנטפערענע. איבער דער פראגע וועט
ללאך דוידאדעס פאררעדן די שטיצע
פון פארלאמענט אדער ער וועט רעזיג-
נצירן. דייטשלאנד טענהט אז אויף איר
ערשטונג פון איהרע ניוטווערדיקייטען
ביי דער קומענדיגער קאנסערהענע הענט
דער אומפאנגען פון איראקא. און די
נייטראלע לענדער ווי נארוועגיע, שווע-
דען און דענמארק, זיינען פארשטריי-
איינשטייג מיט דייטשלאנד. סאטוועט
רוסלאנד קומט צו דער קאנסערהענע מיט
פערזענלעכע שטארקע ארגומענטען און שלאג-
נערע פאטענץ פאר א רעזולטעט פון דער
איראפעאישער "אייבערבוואונג" פראג-
ראם. אין דעם פרט איז אין איראקא מיט
עטליכע טעג צוריק געשלאסען געווארען
אן אפמאך צווישן רוסלאנד פרייער און
די באלטישע מלוכות מיט דעם צוועק צו
שאפען א פארמיידונג פראנט אויף דער
גענעראלע קאנסערהענע. די ארבייטער ארגא-
ניזאציעס פון איראקא וועלען אפמאך
טען א קאנסערהענע. אין בערלין האט זיך
די טעג געעפנט א קאנסערהענע פון די
צענטראלע עקזעקוטיוו פון די דריי סא-
ציאליסטישע אינטערנאציאנאלע מיטן
צוועק צו ווייזען א פארמיידונג פראנט
צו די קאפיטאליסטישע מלוכות. זינט
ניט געצויגען אזוי פיל אויפגעקלאמט
קייט.

פראנקרייך איז אבער פעסט באשלאג
סען צו טאן אלעס מעגליכעס אז דער נע-
נער קאנסערהענע זאל זיך אויסלאזען מיט
נארישט. אין א רעדע וואס פרעמיער
פאנקארע האט געהאלטען די טעג אין
פארלאמענט האט ער ערקלערט, אז ער
האט אן אפמאך מיט ללאך דוידאדעס
ניט צו פארשאנדלען מיט די פארטרעטער
פון סאטוועט רוסלאנד אויב די רוסישע רע-
זירונג וועט ניט אננעמען די באדינגונגען,
וואס זיינען פאר איהרע באשטימטע נעווא-
רע אויף דער קאן זיצונ פון סופריס אומ-
פיל פון די עלליס מיט עטליכע מאנאטען
צוריק. די פראנצויזישע דעלעגאציע, האט
פאנקארע געזאגט, איז נרייט צוריקצו-
ציעהן זיך פון דער קאנסערהענע צו יעדער
צייט, אויב די רוסען וועלען רעזירונג וועט
צוריקווייזען די באדינגונגען, אזוי שנעל
ווי די גענעאלאגישע קאנסערהענע וועט זיך עפע-
נען, וואס די פראנצויזישע דעלעגאציע
פאררעדן, אז די סאטוועט פארטרעטער
זאלען ערקלערען אפען צו זיי נעמען אן
די באדינגונגען, וועלכע זיינען ווי פאלגט:
רוסלאנד זאל זיך פארמליכען צו בא-
צאהלען די אלטע צארישע חובות און אז
זי זאל גארנטירען אז פריוואט אייגענע
סום וועט ניט קאנסקירע ווערען פון
דער רעזירונג. פאנקארע האט אויך
פארזיכערט דעם פארלאמענט אז ער וועט
ניט ערלויבען די רוסישע פארטרעטער צו
מאנען פון די עלליס פאר דעם שארען,
וואס רוסלאנד האט געליטען פון דער אינ-
טערווענטאן און פון די פארשידענע קאנ-
טעריעוואלוציעס, וואס די עלליס האבען
געשטיצט. אויב עס וועט געלינגען דער
פראנצויזישער דעלעגאציע דורכצופירען
איהר יושר'דיגע פראגראם וועט זיך די
קאנסערהענע געוויס ענדירען שנעל און מיט
נארישט.

די ענגלישע פאליס איז נאך ביי דעם
שרייבען ניט באוואוסט. פרעמיער ללאך
דוידאדעס געפינט זיך צווישען צוויי
פיערען. פון איין זייט זיינען די רעאק-
ציאנערען, מיט ווינסטאן טשורטיל,
דער קאלאניען מיניסטער, אויף דער שפי-
צע וועלכע איז געגען פארשאנדלונג מיט
זייט זיינען די ליבעראל פארטי און די לי-
בעראלע וועלכע שטיצע ניט נאך די איר-
ערשטונג פון רוסלאנד, נאך פאררעדן אז
דער גענעראלע קאנסערהענע זאל אויפנעמען
די פונדאמענטאלע פראנצויזישע און עקא-
נאמישע פראבלעמען, און ניט זיין באגרי-
נעט פון דעם טאטעס ארדנונג, וועלכע
איז פארפאסט פון פאנקארע. פוילען
און די באלטישע מלוכות, וועלכע וועלען
האבען א קנאפע ווירקונג אויף דער קאנ-
טערהענע, זיינען פונדעססוועגען געצוואונג
נען געווען אנצונעמען א מעהר קאנ-
(שלום אויף זייט 14)

ונאנט האט אן ארמאניזירטע רעזול-
טאנט פארדעקט פארשידענע אידען די נאטע-
פון דאבלין אין פראטעסט געגען דער רע-
זירונג. זיי האבען געשווארען טרייט
צו איראקא דעזירונג. זיי פיהרען אן
א טעטיגע קאמפ צו רעארגאניזירען די
נאנטע איירישע ארבעט אויף א ניינעס בא-
דען. גרויסע מאסען פארלאסען וועלכע
האבען געטראגען די יוניפארם פון דער
אירישער "פרייער שטאט" האבען זיך איר-
געשלאסען אן די רעפובליקאנער און נע-
שווארען טרייט צו די פרינציפען פון
דעם אויפשטאנד וואס איז פארנעמליכען
פסח, 1916.

ווען די שורות ווערען געשריבען קומען
אן נאכריכטען פון בערליסט אן א ניינע
רייזע פון מארדען האבען זיך דארט איר-
געפאנגען. עס איז ערשט דריי טעג זינט
דער וואפענשטישטאנד איז געשלאסען
געווארען צווישן אלסטער און איראקא
און דער בירגער קריג האלט אן אונזע-
יטערט. נאנט איראקא איז ערשטען ניט
נאך צווישען זיך און נאנט, נאך איר-
צווישען די רעפובליקאנער און די "פרייער
שטאטאניקעס". די אפמאכען ווייזען
אויס צו האבען א האפע ווירקונג אויף
דער באפעלקערונג. נאנט געזען נאך
האט ענגלאנד איצט ניט קיין רעכט אריין
צומישען זיך אין די אינערליכע אנגעלע-
גענהייטען פון איראקא. איראקא וועט
מוזען אויסארבייטען איהר איינציקייט
און זעלבסטשטענדיקייט אריין.

אן אמעריקאנער אמבאסאדאר אין
דייטשלאנד

מיט פרעזידענט הארדינג'ס באשטי-
מונג פון אן אמבאסאדאר פאר דייטש-
לאנד האבען זיך אונזערע באציהונגען מיט
דייטשלאנד פארמלע אנגעפאנגען נאך א
פינא יאהר'נע אונטערברעכונג. עס איז
אפילו אמת, אז גרויסע צאהלען אמערי-
קאנער האבען אויפגעפאנגען געשעפטען
דארט, אז דייטשע כחורות זיינען אימ-
פארטירט געווארען אין אמעריקא, און אז
א גרויסער געשעפט פארקער צווישען
די צוויי לענדער איז אנגעזאנגען זינט
נאך דעם וואפענשטישטאנד. אבער אהן
דעם דיפלאמאטישען שטעמפלע זיינען די
באציהונגען געווען אומפאציעל און ריז-
קאלט.

דער נייבאשטימטער אמבאסאדאר,
אלאנסאן ב. האוסטאן, א געוועזענער קאנ-
גרעסמאן, האט די טעג געהאלטען אן איר-
שירס-דערע, וועלכע איז פריהער געלעזען
געווארען ביי פרעזידענט הארדינג, און
ער האט דיפלאמאטיש, דאס הייסט, זעהר
אונקלאר, אנגעדייטער די אמעריקאנער
פאליס בנוגע צו דייטשלאנד. דער הויפט
פונקט פון זיין רעדע איז געווען פריינ-
שאפט, און פרידליכע באציהונגען מיט
דייטשלאנד. וואס איז געווען אן געווען
לאמיר פארנעמען ווער עס האט אנגעפא-
נגען דעם קריג. לאמיר אויסמעקען די לעצ-
טע פינא יאהר פון האס. דאס איז גע-
ווען זיין הויפט געדאנק. וועגען פאנקארע
טע פלענער איז קיין ווארט ניט דערמאנט
געווארען. אבער פון די נאטעס פון סעק-
רעטער יוהא צו די אליאירטע רעזירונגען
איז צו זעהן, אז אמעריקא וועט נאכפאל-
גען ענגלאנד און ניט פראנקרייך אין איהר
פאליס בנוגע דייטשלאנד.

דייטשלאנד האט אויך באשטימט
איהר אמבאסאדאר פאר אמעריקא. דער
געוועזענער דירעקטאר פון די קרופ פאב-
ריקען אין דייטשלאנד, דר. ווילפרעד, איז
אויסגעקליבען געווארען פאר דעם אמט.
מאקסימיליאן אהרדען, דער בארימטער
אירישער פובליציסט, איז א רעפערענץ אין
דער ניו יארק, "ווארלד" פארזיכערט
אונז, אז דער נייבאשטימטער אמבאסא-
דאר איז א ליבעראלער, פראקטישער גע-
שעפטמאן, און דאס וואס ער איז געווען
דער הויפט פון די קרופ פאבריקען מיט
נאך ניט אז ער איז א מיליטאריסט. עס
פארשטעהט זיך, אז דייטשלאנד טוט אלץ
אין איהר מעגליכקייט צו געווינען א מע-
ריקא. די רעזירונגען, זי ווייזט אז אין
א גרויסע מאס הענט איהר אויפגעבונג
אפ פון אמעריקא'ס מיטוורקונג. זי האט
געזוכט אויסצוקלייבען אן אמבאסאדאר,
וועלכער זאל נושא חן זיין ביי אמעריקא.
און דערמאן האט דער קאנדידאט פאר
דעם פאסט ניט געמאכט אפילו באלאני-
גען צו די מאיארעס סאציאליסטען.
עס וועט איצט לאנג ניט נעמען אן
די קאנקרעטע פאליס וועלען אויסגעאר-
בייט ווערען צווישען די צוויי לענדער.
דער ערשטער און וויכטיגער טריט איז גע-
מאכט געווארען. עס וועט לאנג ניט גע-

ווי א האקאט ביי די קיינען באלעבא-
טיס. אפילו דוידאדעס האט קאשינג, דער
דירעקטאר פון "די האקאט" קאל אסאסי-
אייטאן, האט אנגעגעבן אז די מינען
אייגענטימער זיינען געוואונגען געווען
אין דעם איצטיגען פאל צו ברעכען דעם
אגרימענט מיט דער יוניאן און פארמא-
זאכען דעם סטרייט. פון דער זייט פון
דער יוניאן איז דאס א קאמפ פאר'ן לע-
בע א קאמפ פאר דער עקזיסטענץ פון
ארבייטער ארגאניזאציעס.

דער ענגלאנד-אירלאנד-אלסטער
אפמאך

צוויי אפמאכען זיינען געעסע וואך
געשלאסען געווארען אין האנדאן מיט דעם
איינציגען צוועק, צו ברענגען פרידען אין
אירלאנד. אין אפמאך, וועלכער האט די
טעג געקראגען די חתימה פון דעם ענגלי-
שען קעניג אבער וועלכער איז נאך גע-
שלאסען געווארען מיט א פאר מאנאטען
צוריק, באשאפט אירלאנד אלס א "פרייע
שטאט" אונטער די פליגלען פון גרויס
בריטאניע. דער צווייטער אפמאך איז
געבארען געווארען נאך אן איין טאג'נען
קאנסערהענע צווישען פארשטעהער פון
אירלאנד, אלסטער און ענגלאנד מיט דעם
צוועק צו ברענגען פרידען צווישען פרא-
טעסטאנטישע, אינדוסטריעלע אלסטער
און קאטאלישע, אגריקולטורעלע זיך איר-
לאנד.

נאך די רייע מארדען וואס זענען
פארגעקומען אין בעלפאסט מיט א וואך
צוריק האט קאלאניען מיניסטער טשור-
טיל פאררופען א קאנסערהענע צווישען
די פארשטעהער פון די איירישע און אלס
סער רעזירונגען אום צו שליסלען אויף
א פירדליכען אופן די היסטאריש אלטע
קרויזעס, וועלכע האלטען די לאנד אין
א שטענדיגען בירגער קריג. די קאנסע-
רענע איז שנעל געקומען צו אן אפמאך,
אבער וואס פאר א ווירקונג עס וועט הא-
בען אויף דער באפעלקערונג איז איצט
נאך צו פריה צו זאגען. איין זאך איז
אבער זיכער, אז עס איז ניט א פרידענס-
אפמאך נאך א וואפענשטישטאנד. עס
איז אפילו ניט זיכער אויף ווי ווייט דער
וואפענשטישטאנד וועט אפגעהיט ווע-
רען. די פונקטען פון דעם אפמאך בא-
ציעהן זיך הויפטזעכליך מיט דער מילי-
טערישער באוואכונג פון בעלפאסט און
אנדערע געגענדען. עס איז געפלאנט אז
די אדמיניסטראציע וועלכע זאל ברענגען
אירדנונג זאל זיין א געמישטע פון קאטא-
ליקען און פראטעסטאנטען, אז די איי-
רישע פובליקאנע איצט ארבעט זאל אויפנע-
בען איהר מעגליכקייט ארום בעלפאסט, אז
די אפגעזאגטע קאטאליקען ארבייטער זאל
לען צוריק גענומען ווערען אויף זייערע
פלעצער, און אז ענגלאנד זאל לורד א
סומע פון צוויי מיליאן דאלאר העלפען די
לידערע אין אן ארום בעלפאסט. עס
זיינען אויך דא פונקטען וועגען דער בא-
פרייאונג פון פאליטישע ארעסטירטע.
דער אפמאך לעזט זיך ווי א וואפענשטי-
שטאנד אפמאך פון צוויי פינדליכע פעל-
קער. די הויפט פראגע, צו אלסטער וועט
זיך פארבינדען מיט אירלאנד צו זי וועט
בלייבען אויסער אירלאנד ווערט אין דעם
אפמאך ניט דערמאנט.

די פראגע צו אלסטער וועט זיך איר-
שליסען אן אירלאנד דארף פארקומען דר-
זען מאנאט. עס איז א פראגע פון אוי-
סערנעוועהנליכער וויכטיגקייט פאר דער
עקזיסטענץ פון אירלאנד אלס א זעלבס-
שטענדיג לאנד. די איצטיגע רעזירונג
פון אירלאנד וועלכע האט אונטערגעשרי-
בען דעם אפמאך מיט ענגלאנד האט איי-
געשטימט זיך אונטערוואוארפען דעם
באשלוס פון אלסטער וואס עס זאל ניט
זיין. אבער עמאן דע וואלערא און די
אירישע רעפובליקאנער ארבעט שטימען
צו דעם ניט איין. זיי ווילען א פראיי-
ניגע איירישע רעפובליק און זאגען זיך
אינגאנצען אפ פון דעם אפמאך, וואס די
איצטיגע איירישע רעזירונג, מיט ארסור
גריפט און מייסעל קאללינס אויף דער
שפיץ האבען געשלאסען מיט ענגלאנד.
זיי באנוגענען זיך ניט מיט פראטעסטען.
זיי האבען לעצטע וואך פאררופען א גע-
היימע קאנסערהענע און רעארגאניזירט די
רעפובליקאנע ארבעט. זיי גיבען ארויס
באפעלען געגען דער עקזיסטירענדיגער רע-
זירונג. זיי זוכען צו שטירען די קאל-
לינגריפט רעזירונג און צוריקווייזען
דעם ענגליש-אירישע אפמאך.

לעצט וואך האט די רעפובליקאנע
ארבעט באשטראפט דעם "פרימעס
דוידאדעס", אן איירישע צייטונג, וועל-
כע ווערט ארויסגעגעבן אין דאבלין.
וועלכע האט געשטיצט דעם ענגליש-איר-
ישען אפמאך. א גרופע פון באוואפע-
טע רעפובליקאנער האבען זיך אריינגע-
ריסען אין די אפיסעס פון דער צייטונג
און צושטערט די דרוקמאשינען און דער-
נאך אונטערגעצונדען די הויז. לעצטען

דער מיניסטער סטרייט אין פוילען גאנצ-
ווי עס איז געווען צו ערווארטען, האט
דער ריזיגער סטרייט פון איבער דעם הוי-
דערט טויענד קוירען מיניסטער זיך אפגע-
פאנגען לעצטען שבת, דעם 1טען אפריל.
ניט נאר זיינען אלע מיטגלידער פון דער
מיניסטער יוניאן ארויס אין סטרייט, נאך
אויך די גרויסע צאהל ניט ארגאניזירטע
און האלבארגאניזירטע ארבייטער. די
איינציגע מיניסטער, וואס די יוניאן האט
געלאזען ארבייטען, זיינען די וואס ארביי-
טען ארום די פאמפס זיך אויך די וואס
לעשען די שטענדיגע פיערען אין מאנעט
מינים.

ווען די שורות ווערען געשריבען האט
זיך נאך די רעזירונג אן איהר פאליס
פון נייטראליטעט. א סענאט קאמיטע
פון וועלכער סענאטאר בארא איז פאר-
זענער, פיהרט אן א פארהער פון פא-
שטעהער פון מיניסטער און מינען איינע-
טימער אבעס עס איז דא א קנאפע האפ-
נונג, אז די קאמיטע וועט ברענגען די
שטרייטענדיג צוריק צו א קאנסערהענע.
סענאטאר בארא איז ארויס מיט א
סטיימענט, אז אויב די קוילען אינדרוס-
טרי וועט ניט רעארגאניזירט ווערען, וועט
די רעזירונג מוזען אריינטרעטען און עס
טאן. ווארום די וועג ווי די אינדוסטריע
איז פארוואלטעט איז אן עפענטליכער
סקאנדאל. קיינער האט קיין גוטען
ווארט פאר דער מענעדזשמענט. די אינ-
קאמפעטענץ און פארלוסט אין דער אינ-
דוסטרי איז אן אונטערשייטבארער פאקט.
דאך קען סענאטאר בארא מעהר ניט טאן
ווי סטראשען. די עטליכע סענאט קא-
מיטעס וואס האבען אונטערוזוכט די
קוילען אינדוסטרי, האבען אפילו ניט גע-
קענט אויסגעפינען א פאר עלעמענטארע
פאקטען וועגען דעם אמת'ן קאנסטראל.
איינעמאס און די פראמיטען אין דער
אינדוסטרי. היינט ווי וועט די רעזירונג
אייבערנעמען די אינדוסטרי?

אויב די קוילען גרעכער ערווארטען
עפעס יא פון דער רעזירונג, איז דאס דער
גענעזאץ פון הילף. די רעזירונג האט
זיך ערקלערט מאכטלאז, "איינצורעדען"
די מינען באלעבאס צו א קאנסערהענע.
די מיניסטער פאררעדן איצט אז דער קאנ-
גרעס זאל אנפיהרען אן אונטערוזוכונג פון
דער אינדוסטרי און פרובירען ארויסשלע-
כען דעם אמת און דער עפענטליכקייט.
פאר דעם צוועק איז דזשאן ל. לואיס, דער
פרעזידענט פון דער יונייטעד מין וואר-
קערס, געקומען אין וואשינגטאן. צו דאס
וועט איהם געלינגען אן אנטאנער פרא-
גע. איין דער לאב פון קאנסערהענע זיינען
די אינטערעסען פון די קוילען מאנאטען
שטארק פארטראפען, און זיי וועלען אהן
צווייטעל עקספען געגען יעדען פארזוך
פאר עפענטליכקייט, אזוי ווי זיי האבען
עס געמאכט ביז אהער.

קאנסערהענע פון די אייגענעבאהן
יוניאנס וועט די וואך אפגעהאלטען ווע-
רען אין שיקאגא וועגען שאפען שטיצע
פאר די מיניסטער. ע. דזש. מעניאן, דער
פרעזידענט פון דער ריילראד טעלעגרא-
פערס יוניאן, און ווארען ס. סטאן, דער
פרעזידענט פון די לאקאמאטיוו אינזש-
נירס, זיינען די הויפט פיהרער אין דער
באוועגונג פאר ענגערע באציהונגען מיט
דער מיניסטער יוניאן. עס איז אבער צוויי-
פעלחאפט, אויב די אייגענעבאהן יוניאנס
וועלען רומען א סיסטאמי סטרייט, וואס
עס וועט יא באטראכט ווערען אויף דער
קאנסערהענע איז ווי אזוי צו שאפען געלד-
שטיצע פאר די סטרייטענדיג מיניסטער.
ווי באוואוסט, האבען די מיניסטער און
אייגענעבאהן פיהרער מיט א פאר מאנאטען
צוריק באשלאסען צו ארבייטען האנד אין
האנד. אבער דאס איז בלויז באשלאג
סען געווארען צו געבען מאנאטען און פרי-
נאנציעלע הילף אין פאל פון א קאמפ.
צו דעם ערווארטען נאך די אייגענעבאהן
יוניאנס מילי א קאמפ אין א פאר מאנאט
טען, ווען די ריילראד וועט וועט נאך
אמאל פארשאנדלען וועגען שניידען די
ווייזשעס פון די ארבייטער.

די איינציגע זאך וואס די קוילען גרע-
כער קענען ערווארטען פון די אנדערע
ארבייטער ארגאניזאציעס איז פאנאציע
לע הילף. וואס זי בעסען פון דער רעני-
רונג איז צו בלייבען געסטרי צו זייער פא-
ליס. דאס הייסט, בלייבען נייטראל.
פון דעם פובליקום קענען זיי וועגי וואס
ערווארטען. איהר זאלען אין סטרייטס
איז זעהן אן אונקלארע. אין סטרייטס
פעלע האט דאס פובליקום גענוג וואס
די קאפיטאליסטישע פרעסע האט געשרי-
בען. און אין דעם סטרייט, אקטראס ווי
אין פארייט סטרייטס, וועלען שוין די
קוילען אינטערעסען זעהן אז מיט זאל ווע-
נע זיי קיין שלעכט ווארט און זאגען.
אבער עס איז שווער פאר מאנעט צייטונג-
נען ווי די ניו יארק אייווינג פאוסט,
אראפצושלינגען דעם פאקט, אז דער
סטרייט איז ניט מעהר אה ניט וועניגער

GERECHTIGKEIT
A Jewish Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office: 3 West 16th St., New York, N. Y.
B. SCHLESINGER, President
A. BAROFF, Sec'y-Treas.
S. YANOFSKY, Editor.
ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.
Subscription price paid in advance: \$1.00 per year.
Vol. IV. No. 14. New York, Friday, April 7, 1922.
Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y.,
under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103,
Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

מין ה מתקדשתיך

געווען איז עס פונקט פערקעהרט.
פריינקייטען אין העל איז באגעקענט געווען
ס'ס פארשייטענעמען; זיין רעדע איז און
געניסען געווערען ס'ס ווערענען, הערענע
פאליציי, וואס נור פאלטענדיגע צושטייט
צו זייער ביי האט עס געקענט דרויסנרופע
אין אונד ביי זיין שוועקען פון העל
ע' בשליש געווערען ס'ס פארשייטענע
און שלענגעק האט דערשען גארד
רעדע גיט וועקען, רעוואלוציעס" און ג
וועקען פארעמיסע פארבען, נאר שטעק וועק
יו פאלאכעס, און דאס אראפצוהאלטן

די פרויען קליידע טריידס אין ניו יארק און די באנאז עמבראידערס יוניאן

פון שטייב וואלפאק

באנאז עמבראידערס, אים טריידינג, באפונדען און שיק צו שילע פרויען קליידער, און נאכדעם צו פארלייבען די פרויען און פאדערס פאר די לעצטע עטליכע יאָר האבען וואונדערבאר ענטוויקלט די עמבראידערי טרייד, בין זייט פרויענער ארבייטער ווינען באשעפטיגט ביי באנאז פאדערס פאר די לעצטע יאָר, ווען מען נעמט נאך אין אים באטראכט, דאס העכער פון 25 טויזענד פרויען און קינדער ארבייטען אין ווער-שפער און הייזער ביי האנד עמבראידערי, פארשטעהט מען ערשט ריכטיג די נאנעז נרויס און באדייטונג פון עמבראידערי אים פאקטאטאן אין דער פרויען קליידער אינדוסטריע.

אין עמבראידערי טרייד מערקט זיך אבער דער מוראדיגער עקאנאמישער נע-גענאז פון אונזער אינדוסטריעלע לע-בען נעמליך אין אלע טריידס קאנקור-רען די מאשינען מיט די האנדאר-בייטער, ביי אונז און אבער שווער, די האנד עמבראידערי טרייד הרגעט איינע די באנאז מאשינארייט.

די אורזאכען ווינען איינפאכע, די באנאז עמבראידערי מאשינען אפערירטן האבען זיך פאר די לעצטע עטליכע יאָר אריינפארבייט, א דאנק דער ענטוויק-לינג פון טרייד אין אונזער יוניאן, אין 1905 האבען די בעסטע קינסטלער אפ-רייטערס געארבייט 50 שטונדען פאר 16 דאלאר א וואך, ווערענדיג היינט צו טאג, אפילו ביי דעם איינציגן ביטערען קרי-זיס, ארבייטען מיר נאך אלץ פיר און פערציג שטונדען, קריגען באשאהלט פאר עצהו נעוועליכע יום טובים און אונזער גוטע אפרייטערס, ביי די נעפאלענע שכיבת, פארדינען פופציג, זעכציג און זיבעציג דאלאר א וואך, די באנאז עמ-בראידערס ווינען ארגאניזירט—אמת, גיט פולע הונדערט פראצענט, דאך קאנ-טראלירען מיר דעם טרייד, דערפאר און אבער דער צושטאנד אין האנד עמבראיד-ערי פאך א העכסט קלענליכער, מיט טענס ווינען ביי האנד עמבראידערי בא-שעפטיגט איטאליענער פרויען, פופציג פראצענט שלעפן נאך היינט די שווערע פעק ארבייט, אויף די פליעסע אהיים, אין די שלאג-צימערען און קיכען ווינען פאקטיש ווערקשפער, די ארבייטער אין די וואונדערבארע פאקטאריס און שר-פער ארבייטען בלעזליי שטונדען, און בייטען פון שטיק און פאר קלענליכע וויידושעס, אט אזוי קאנקורירען די קינדער און פרויען הענד מיט די באנאז מאשינען — די טראנעדע פון אונזער

זייט, אירע ביי איינציגע פארזוכען צו ארגאניזירען די האנד עמבראידערי אר-בייטער האבען זיך ביי היינט צו טאג נישט איינגעזענען, אונזער מיינונג אין דאס די איטאליענער לאמאס אונזערע פון דער אינטערנעשאנאל ליווען זיך אונזער טען די לענדען און אונזערע צו בא-ארייטען דעם באדען צווישען ווערע לאנדאלייט, צו ארגאניזירען די הילפס-זע, פון קאנטראסטאראן און פאיווקעס אויסגעבויטעטע האנד עמבראידערס אין ניו יארק.

וואס די באנאז מאשינען עמבראידערי טרייד-אנבאלאנט, אין די לעצטע יאָר די אפרייטערס האבען די לעצטע פאך יאָר אפגעשפארט עטליכע דאלאר און ס'איז געווען א מוראדיגער געלאז אין ביזנעס, היינצוגעבן און קאליקעס, מיט א נאדעל און נאך א נאדעל אין האנד, ווינען אריינגעשפונגען אין טרייד, צו ווערען אריינגעשפונגען, די צאהל פון ניו יוניאן און קאפארייטען שפער און סקוהרס פאר לענדערס ווי נען געוואקסען איבער נאכט, אזוי דאס היינט צו טאג שטעהן מיר פנים אל פנים פאר א מוראדיגער האלדזשיינענדי-גער קאנקורענץ אין טרייד, וואס סטרא-שעט צו פארשוויינקען אונזערע יוניאן ארבייטס און לעבענס סטאנדארדס, וואס מיר האבען זיך ערווארבען פאר די לע-צטע עטליכע יאָר, נאך בלוטיגע קעמפע מיט אונזערע ארבייטס-געבער אין טרייד, וואס איז צו טאג די עמבראיד-עריערס יוניאן זוכט מיט אלע מעגליכ-קייטען צו ארגאניזירען די ניו יארק אר-בייטערס, דאס איז אבער ווייט גיט גע-נוג אין דער יעצטיגער ביטערער צייט פון ארבייטסלאזיקייט און דערפערס, אונזער אמת'ע הילף ליגט אלוף אין דער קאפארייטען און מיטארייטערשטעט פון די לאקאל יוניאנס פון דער איי-טערנעשאנאל פון די פארשיידענע פאך-אפטיילונגען.

די פאקטישע לאגע פון דער באנאז עמבראידערי יוניאן לאקאל 66 אין די פון אונזער ברודער לאקאל 10, די קאטערס, אין ניו יארק, ווי די קאטערס, אזוי ארבייטען אונזערע שפער פאר קלאקס און אין קלאק-שפער נופא, פאר דרעסעס, ווייטס, ראובס און טשילדערס דרעסעס, לאקאל 10, אום צו באשיצען די אינטערעסען פון די קאטערס, איז אט געשלאסען אן אלע דושייגט באדארם פון די פארשיידענע פאך אפטיילונגען אין ניו יארק, פלייכט וועלען מיר אויף

שוועסטער און ברודער, אייער אויפ-פערשטע פאדערען מיר!

די פאראייניגטע אידישע געווערקשאפ-טען פיהרט יעצט ווידער אן א קאמפיין פאר איהרע יוניאנס, ווידער בעט זי סימ-פאטיע פאר די יעניגע ארבייטער, וואס שטענען פאר דער ארטיגער באשעלעקע-רונג, די ארבייטער, פרויען און מענער, דאך פערן מיט הויכע פראצען ווענען סאלי-דאריטעט און ברודערליכקייט, זיי דאך פערן איבערצייגען זייער איבערגעבענהייט צו זייער קלאס מיט טאטען.

די ארגאניזירטע ארבייטער דארפען וויינען, אז דער געפיהל פון געגענווייטע שטיצע איז ביי זיי הויך ענטוויקעלט, מיר פארלאנגען, אז די גרויסע אר-בייטערשאפט פון ניו יארק זאל אנהויבען מעהר פארטראוויגערן יוניאנאלעצער און טאן דאס אויף אומאופן, אז די באסעס וואלען פיהלען אז מען וויל נאך האבען דאס וואס איז פארבונדען מיט יוניאן.

באלד פאנגט זיך אן די באנייאונג פון די ארגומענטס צווישען די ארבייטער און בעליהבתים אין די פארשידענע טריידס, די באסעס שארפען די צייח, יעצט, דענ-קען זיי, וועלען זיי טרעפען די ארבייטער אין אן אונגיסטענער צייט, וועלען זיי זיך ארויפוארפען, שטיקען און פארניכ-טען די יוניאנס.

אט טאקע דערפאר, ווייל זיי ריכטען זיך אויף אומאפטיק, דארפען זיי טרעפען די נאנעז ארגאניזירטע ארבייטערשאפט אין מווען האנדלען אין דער נאעהענטער צוקונפט, די קאנזענשאן, האפען מיר, וועט געפינען א וועג צו פאראייניגען אונזערע כוחות, מיר וואלען גיט זיין ציי-זייט און צושפרייט אויף אלע זיכען ים'ען.

אין זאך איז אבער זיכער — דאס אין דער קלאסיקאלינדוסטריע, פונקט ווי אין דער דרעס און ווייטס אינדוסטריע, מווען די אינטערעסען פון די ארגאניז-ירטע באנאז עמבראידערי ארבייטער באשיצט ווערען, די פריהערדיגע קאנ-זענשאנס האבען אונז באווארנט מיט גינסטיגע רעזולוציעס, אין דער צייט קונפט מווען אבער די רעזולוציעס אין פלייש און בלוט פארזאנדעלט ווערען און אין לעבען דורכגעפיהרט ווערען, די צוקונפט פון דעם עמבראידערי-טרייד הענגט אפ אפ דעם צושטאנד פון די פרויען קליידער טריידס און דער גורל פון די עמבראידערי ארבייטער ליגט אין די הענד פון אונזערע שוועסטער און ברודער לאקאל יוניאנס פון דער איי-טערנעשאנאל ליוידס נארמענט אינדוס-טריע.

חתונה האבען זיי געהאט תחילת זומער, די טעג ווינען לאנג און די נעכט ווינען קורץ, א אנצען טאג איז מען אין דער גאס אויף דער באנג, פאר דער טהיר, צווישען מענשען, פאלט די נאכט צו שלעפט מען די ציענען פון לאג-קע אהיים, און מען ליגט זיך אין די בעטען אריין — האבען זיי אזוי דאס פערמאקייט נישט געשפערט, ווייטג-געוועהן זיך, איז ער אהיים געקומען מיטאג עסען, האט דער חבר'ס, שותף'ס און מחותן'ס ווייב צום טיש געגרייט — האט זיך איהם געראכט, אז ער עסט ביים שותף מיטאג...

זיין ווייב, עליה השלום, האט ליעב געהאט צו קאכען באבעלאך מיט פאר-פעל, און ר' שלמה עליו השלום'ס ווייב האט דוקא ליעב צו קאכען באבעלאך מיט קארטאפעל (דער מחותן) עליו השלום, האט זעהר ליעב געהאט קארטא-פעל, און עסער געווען, זאל ער מוחל זיין, כל ימיו... וועט ער דאך נישט זאגען ר' שלמה'ס ווייב, ער וויל דוקא באבעלאך מיט פארפעל, — זיין נחה'ן וואלט ער געזאגט, אבער דעם שותף'ס ווייב?...

איז אבער אונגעקומען דער הערבסט, פון בית המדרש געהט מען א היים, קומט ר' משה א היים, דאכט זיך ער געפינט זיך ביים חבר, ביים שותף, ביים מחותן, אבער נישט ביי זיך... די מחותנת'סע זיצט און שטריקט זיך אונטער די ווא-רימע זאקען, זעצט ער זיך אנדער, עס איז געגרייט צום טיש, ווי להבדיל המת מן החי, פאר'ן מחותן עליו השלום... מוס ער זיך אן די ברילען און נעמט זיך דעם מדרש, דאכט זיך איהם, אז מען דארף אהיים צונעהן צו זיך, נחה ווארט שוין אויף איהם...

הויבט ער זיך אויף און וויל זאגען „נום נאכט“, דערוועגט ער זיין בעט שמעט אים שכנות מיט די מחותנת'סע בעט... שעמט זיך דער אלטער נעכען זעהר פאר זיין נחה'ן, עליה השלום... געלענען א נאנעז נאכט אין בעט און געקערעכט, האט ער זיך צו מאך-

אן אויפרוה פון די פאראייניגטע אידישע געווערקשאפטען

הינטער די יוניאנס, וועלכע זיי ווילען אן גרייפען.

ווען די באסעס וועלען זעהן, אז מען פאדערט דורכאויס דעם יוניאנאלייבעל פון דער אינטערנעשאנאל בעקערי און קאנסעקשיאנערי ווארקערס יוניאן, ווען מען וועט פארלאנגען סעלעצער מיט'ן זי-ניאלייבעל, ווען מען וועט פארטראוויגען דעם פרינטערס לייבעל, ווען מען וועט קויפען אין סטאדס וואו עס איז דא א יוניאנאלייט פון די ביטשערס, פון די דעליקאטעסען קלויקס, גראסערי קלויקס יוניאן, ווען ארבייטער וועלען נעהן אין יוניאן בארבער שפער אדער רעסטארא-נען, — ווען דאס אלעס וועט אפגעהיט ייערען, דאן וועלען די ארגומענטס באנייט ווערען, און די פארשידענע ארבייטער פון די פאכען, וואס ווערען געטאן אין ניו יארק און אומגענענד וועלען גיט דאך-פען דורך הונגער צווינגען די בעליבתים נאכצוגעבען.

מיר קענען די אידישע באסעס, מיר קענען זיך אויף זיי פארלאזען, ווען זיי הויבען נאך איין מאל אויף זייער שטימע, ציטערען דאן די, וועלכע דארפען מורא האבען.

מיט ברודעליכען גרום, די פאר, איד, געווערקשאפטען, מאקס פיינ, סעקרעטע.

דער אלטער זיכערער מיטל פאר פארקילונגען

האלט, ס'ר, קל, פאקטאטאן היינט פארקילונגען אין 24 שטונדען — 10 טיגל אין 3 טעג

דער וועלט פאקטאטאן קאנסעקסיערען און פארקילונגען מיטל פאר צוויי דורות, דער זיכער-סער, און בעסטער פאר יעדען פאמיליע פון דער פאמיליע, איד, וואס קיין סאדל ניש זיין און ס'ר, קל, פאקטאטאן — האלט זי אסער העכ-און פארטיק קראנקייט-געהעם זי און שטעל זי איד פיהל די קראנקייט.

פאדערט א דעם באקט ס'ר, קל, הילט ביל אן אונטערשטייט

האלט, ס'ר, קל, פאקטאטאן

פאדערט, הילט, ס'ר, קל, דרישע באקט פאלד קינד צום דרישע

גוט איבער דיווע אידעווערסיפיקענע

אין יעדער דרישע פאקטאטאן 30-סענס

W. H. HILL COMPANY, DETROIT

גענס געפערט באלד נאכ'ן דאוונען, גענומען דעם מעכר יבק און ארויסגעגא-גען אויפ'ן בית אולם צו נחה'ן, גע-שטעלט זיך צו קאפענס פון איהר מצבת, און האט איהר און קבר אזוי געזאגט:

— זיי מיר מוחל, נחה מין ווייב; איך האב חליה נישט געמיינט קיין שום שלעכטעס... און האט אויף איהר קבר אפגעזאגט א צעהן קאפיטלאך תהלים און איז אוועק מיט א רותיג הארץ צום חבר'ס, דעם שותף'ס, און מחותן'ס קבר, בעטען איהם מחילה.

קומט ער אן צום מחותן'ס קבר דער-זעהט ער די מחותנת'סע שטעהט אויסער די ר' אמות און האלט דעם מענה לשון אין דער האנט, דערוועגט זי איהם, זאגט זי אזוי:

— איך בין דאך שוין געבער א זיכ-דיגע אשת איש, טאך איך דאך שוין גיט שטעהן אין זיינע ר' אמות, לאז דער מחותן אויף זיין קבר מחילה בעטען און איך וועל געהן צו די מחותנת'סע קבר און וועל פון איהר מחילה בעטען. נאך וועה איז מיר ווי וועל איך קענען פאר איהר די אויגען אויפהויבען?

איז דער מחותן געשטאנען ביים מחותן'ס קבר און האט מחילה גע-בעטען, און די מחותנת'סע איז גע-שטאנען ביי דער מחותנת'סע קבר און האט מחילה געבעטען, אפגערעדט זיך די הערצער, ווינען זיי אהיים אוועק, ר' משה האטויר, צוזאמגענומען וויינען חפצים מיט'ן טלידזאק און האט געזאגט צו די מחותנת'סע אזוי:

— האט נישט קיין פאראיבעל, ר' שלמה עליו השלום'ס ווייב.

— האט נישט קיין פאראיבעל, נחה עליה השלום'ס מאן און ווינען זיך צו-נאנען.

פון דענסטמאל אן שעמען זיך די אלטע, ווען זיי טרעפען זיך ביי א קינד, איינער פאר'ן צווייטען די אויגען אויפ-צוהויבען

דער ויווג

(ערשטלונג)

פון שלום אש

סען נישט ווי עלטערען צו שאנעווען, און נאך און נאך, און ווייטער זיך צונאנגען שבת צורנאכט אויף נאנעז אכט טעג. האט זיך זיי געלעבט טרייער, איי-זאם, צו די קינדער האפען זיי נישט געוואלט איבערגעהן, "אין מאמע קען צעהן קינדער דערהאלטען, און צעהן קינד-דער קענען איין מאמע נישט אויסהאל-טען", זאגט די וועלט א גלייכווערטעל, און צו וואס פאלען צו לאסט? ווען די אויגען זעהען נאך און די אויערען הארען נאך.

ווייט מען נאך נישט ער היום אין שטאדט, ווי אזוי דאס איז געווארען. גענוג: איז א שעהנעם פריהמארגען, ווען דאס נעסעל האט זיך אויפגעכאפט, האט עס פארנומען א נייעם: מול טוב, דאס אלטע פארפאטל, ר' משה, מיט ר' שלמה'ס ווייב די חברים, די שותפים, די מחותנים, ווינען געווארען מאן און ווייב, מען זאגט, עס איז דאךט צו זיי אריינגעאנגען אן אידעל, א דייטש, א ל"ו האט ער געוואלט אפמאן א שטיקעל, אז דאס שטערעל זאל האבען צו זאגען און צו זינגען, הא ער דאס פארפאטל אפגעשלאנגען.

צוויי משפחות, איז ביי יעדע באזונד-דער געווען דאס ווירטהשאפט אנדערש... אנדערע בעמען, אנדערע שענק און בענק און דאס איבערציעכטען אויפ'ן בעטער וואנד איז אויך געווען פון אן אנדער קאליער, איז זיי האבען חתונה געהאט, האבען זיי דאס ווירטהשאפט צוזאמען געשלעפט אין איין שטוב און אין אייניגע געוואהנט, האבען זיך אבער דאס מע-בעל און די ציכעראייניגס געקריקט צווישען זיך, עס האט נישט געפאסט איינס מיט'ן צווייטען, — צוויי משפחות, צוויי וועלטען.

געווען צוויי חברים אויף דער וועלט, משה'לע און שלמה'לע, צוויי חרדיאניג-לאך, אין איין חדר געלעבט, אין איין חדר געלעבט ליענען, פון איין קאנ-טישק שטיק געקריגען, און ווער ווייטט, צו פון איין קאלב פלייש אויף מיטאג נישט געעסען, אונטער געוואקסען — ווינען משה'לע און שלמה'לע חתנים געווארען, בידע נאדענע ווייטש'ס גע-טראגען און פון די כלות געשמועסט, חתונה געהאט, האבען די בידע יונגע לייטלאך, א פשעפט זיך געמאכט, א האלץ סקלד, — האט מען זיי אין שטאדט גערופען די „שותפים“, האבען זיי קינדער געהאט, האט זיך איינער כייט'ן צווייטען שווער געווען, האט מען זיי גערופען: די מחותנים.

ביי אים זיך אמאל, איז איינער פון די חברים, שותפים, מחותנים, איז גע-שטארבען, און ביים צווייטען איז לא עלינו די חבר'ס, די שותף'סע, די מחותנת'סע געשטארבען, איז איבער געבליבען אן אלמא, א חבר, א שותף, א מחותן, פון צווייטען צד — אן אלמנה, א חבר'סע, א שותף'סע, א מחותנת'סע, האבען אזוי דאס פארפאטל געלעבט א צייט מיט יאָהרען, די קינדער האבען זיי שוין אלע גאט צו ראנקען אויסגע-געבען, און די געשעפטען האבען די קינד-דער איבערגענומען און געלעבט האבען זיי פון די מויערען, וואס זיי האבען אין שטאדט געהאט, א שבת נאכ'ן שלאף איז איינער פון דער צווייטע צורנאסט אריבערגעגאנגען און האבען געהערט פון אלטע זאכען, דערמאנט אלטע נעמען די קינדער מ'שטיינט געזאגט, וואס וויי-שוין נישט געקענט; אויסגערעדט זיך איינע פאר די צווייטע דאס הארץ אויף די קינדער מ'שטיינט געזאגט, וואס וויי-

קלאזק אפערײַטארס יוניאן, לאקאל 1

דער ארבייטער רינג

זיין דער גרעסטער און שטארקסטער ראדיקאלער
אידישער ארבייטער ארגען אויף דער וועלט.

פארמאגט — \$1,500,000
מיטגלידער — 82,000
ברענמשעס — 645

דער ארבייטער רינג איז דער
פולטור עקסער אין דער אי-
דישער ארבייטער באוועגונג.

דער ארבייטער רינג שטיצט זיך
דען וויכטיגען עקאנאמי-
שען און פאליטישען קאמף.

דער ארבייטער רינג איז דער איינציגער אידישער
ארגען, וואס האט אן אייגענעם סאניטאריום פאר
זיינע קאנסאמפטיוו מיטגלידער.

סעסערס ווערען אריינגענומען אין עלטער פון 18 ביז
45 יאהר.

אויב איהר ווייט נאך גיט קיין מיטגלידער, שליסט זיך גלייך אן!

נאך מוסיקלעכע זיך ווערען:

THE WORKMEN'S CIRCLE

175 EAST BROADWAY. NEW YORK, N. Y.

פון רעדאקטאר'ס נאטיצי'ביכער

א ווארט צו אינזערע אומגענומענע
קאמוניקאציעס.

די מערסטע דעלעגאטעס צו אינזער
קאמוניקאציעס זיינען שוין ערוועהלט און
אין די נעקסטע פאר טעג וועלען ערוועהלט
ווערען די איבעריגע. זעלבסטפאר-
שטענדליך גראטיווערליך ביי די אומגע-
נומענע דעלעגאטעס צו דער קאמוניקאציע
מיט דעם גרויסען כבוד צו זיין די אומ-
געקליבענע צו קוועלען און שאפן די
פאליסיס פון דער אינטערנאציאנאלער
די נעקסטע צוויי יאָהר. צוזאמען אבער
מיט דעם גרויסען כבוד נעהט האט אין
האנט א גרויסע פארמאגטאטליכקייט.
אין זייערע הענט ליגט איצט דער שיק-
וואל פון איבער הונדערט טויזענט מענ-
שען, מעהר, פון אפער א האלבן מיליאן
נפשות, וועלכע זיינען אפגעניגט אין זיין
ער גליק און לעבען פון דער גרויסער מע-
כערשיף. און פנים אל פנים מיט דער
רואינער פארמאגטאטליכקייט מענען
מיר ניט ערווארטען, אז אויב צווישען די
הער צווען מענשען, וועלכע האבען זיך
באצויגען אביסעלע לייכטיגייט צו די
גרויסע פראגען און פראבלעמען פון דער
אינטערנאציאנאלער און האבען דערפאר
מעהר געזוכט אלערליי פריצעפטס צו
דער אינטערנאציאנאלער, ווי געהאלפן איהר
אין איהר גרויסער ארבייט פאר די לעצ-
טע צוויי יאָהר, וועלען זיי איצט, און זיי
האבען שוין די מאכט צו געבען גע-
שטאלט, פארם און אויסדרוק פון זייער
געדאנקען, נאכדעם וועט פארמאכטען זיך
איבער דעם, וואס זיי האבען צו טאן?

אזוי לאנג ווי זייער נאנצע יוניאן
טעטיגקייט אין באשאפטן בלויז אין ריי-
דע, האט עס, אפער, ניט פיל אויסגע-
מאכט, וואס זיי האבען גערעדט, אמת,
דער פארמאגטאטליכער יוניאן-מעמבער
אין צו יעדער צייט פארזיכטיג און ערנסט
אין זיינע רייד און באציהונגען צו דער
יוניאן. אבער, לייזער זיינען אט די איי-
געזאגט יוניאן-מעמבערס א גרויסע וועל-
טענהייט. די מערסטע ווערען געפאר-
נען פון א שעהער פראגע, און פאר-
מאכטען זיך נאָרמיט ווענען דעם, צו זי
האט אירגענער אן איהאלט, צו זי קען
נאך דורכגעפיהרען ווערען אין דער יוניאן
אונטער די געגעבענע אומשטענדער. דער
קאמוניקאציע-דעלעגאט אבער ווערט דורך
דעם פאקט פון זיין אויסוואהל פארמאגט-
דעלט פון א רעדנער, פון א פראדענטי-
סער און א סווער, ער ווערט דער גע-
זעגעבער פון דער אינטערנאציאנאלער פאר-
די נעקסטע צוויי יאָהר. ער ווערט דער בא-
שטימער פון איהרע פאליסיס; ער ווערט
דער וועלכער קלייבט אויס די געזאגט-
טע מענשען, צו וועמען דער שיקוואל פון
דער אינטערנאציאנאלער ווערט פול און נאנץ
אנגעטוישט. דער דזשענעראל עקזעקוטיוו
באזירט צוזאמען מיט דעם פראדענטיס און
דעם דזשענעראל סעקרעטער ווערען די
פראקטישע מאכט-האבער, און פונקט, ווי
יעדער גוט-איבערגעלענטער שריט מוז מא-
כען די אינטערנאציאנאלע אלע שטארקער,
אלע קאמפאניע-הער, צום וואוילזיין פון
דער גרויסער מעמבערשיף, אזוי קאן ער
דער מעהלערס מיהרען צו דער אפשווא-
כונג פון דער אינטערנאציאנאלער, און
במילא צו דער אפאזיציע פונם לע-
בענס-סטאנדארד פון יעדען איינעם פון
אונזער מעמבערשיף. און דערפאר וואלט
עס געווען פון דער העכסטער וויכטיג-
קייט, אז די אויסערוועהלטע דעלעגאטעס
וואלטן טאקע שוין, באלד אנהייבען צו
מאכטען ווענען דעם.

פילע פון די דעלעגאטעס זיינען אויס-
געוועהלט געווארען, ווייל זיי געהערען
כלומרשט צו דער „אפאזיציע“. ס'זי-
נע זיינען אויסערוועהלט געווארען דאק
אויף דעם נוסח גרנר, וואס זיי זיינען
מיט לייב און לעבען מיט דער אינזערנע
ארבייטס-רשייט און האבען מיט זייערע
האנדלונגען איהר געהאלפן צו זיין דאס,
וואס זי איז. פאר אינזער זיינען ביידערליי
דעלעגאטעס גלייך וויכטיג. אן עהרליכע,
א ציל-באוואוסטע אפאזיציע איז פון
גרויסען נוצען. מעהר נאך איז ער פון
פאל מיט די דעלעגאטעס, וועלכע האבען
געהאלפן דער יוניאן צו טאן און אויס-

צופיהרען איהרע פאזיציעס איינפאכע.
מיר באטראכטען ניט היינעם פון די דע-
לעגאטעס אים פיינדליך צו דער יוניאן.
פארמעהרט, מיר דענקען, אז אפער זייער
דאס בעסטע פאר דער אינטערנאציאנאלער
און דערפאר טאקע גלייכע מיר אז אינ-
זענע רייד וועלען פארען איהר א געזונטען
באדען, און וועלען ניט פארפערען צו איה-
רען ייזער וויכטיג.

און מיר וואנען צויערשט צו די דעלע-
גאטעס, וועלכע זיינען געשטאנען נעסטי-
מיט דער ארבייטס-רשייט, און האבען
זיך אליין באטייליגט אין איהר. זייט
ניט צו זיכער ביי זיך, אז אלע וואס איהר
האט געטאן אין זייערע וואונדער, וואס זיי
סער קען שוין נאָרמיט זיין, איהר זייט
דאך ניט אונטערהאלטן. איהר זייט דאך
ניט מעהר זי מענשען. נעהט זיך דא-
כער געמאכט פעהלערען, געהט זיך דא-
רום צייט אין די פאר וואנען, וואס זיי
נען נאך געבליבען ביז צו דער קאמוניקא-
ציע, באטראכט אלע, וואס איהר האט
אויפגעטאן, און וואס איהר האט פאר-
פעהלט אויפצוטאן. נעהט, זייט אזוי
גוט, דעם רעפארט פון דער שיקטאט פאר-
ווענשאן. געהט דורך אלע רעזאליציעס,
וועט וויפיל פון זיי זיינען פארמאגטאט-
געווארען אין א לעבעדיגער וויקליכקייט,
און וויפיל פון זיי זיינען געבליבען א
טויטער בוכשטאב, און פארענט זיך אליין
פאר וואס זיינען זיי ניט אויסגעפיהרט
געווארען? ווער איז שולדיג אין דעם?
און עס וועט אויך נאך ניט שרעק צו
שטעלען זיך די פראגע, אויב די רעזול-
טאציעס, וועלכע זיינען אויסגעפיהרט גע-
ווארען, וואלטען ניט געקענט א ביסעלע
פארערש אויסגעפיהרט ווערען און ברע-
נען בעסערע רעזולטאטען. טוט עס, און
אזוי אונזער-אייזש, ווי עס איז נאך
מעגליך. פארענט פאר א וויילע, דאס
איהר אליין זייט געווען די אויסטער-
פון דעם. פרובירט, אונזערשט זיך צו ווא-
נען, אז איהר האט געטאן דאס בעסטע,
זיך א ביסעלע קריטיקירען, און מיר זיי
נען זיכער, דאס איהר וועט קומען צו
דער קאמוניקאציע אין א שטימונג, וועל-
כע וועט אייך מאכען פאר וויקליך וויי-
דיג צו זיין די באשטימער פון דעם יוני-
טערען שיקוואל פון דער אינטערנאציאנאלער.

און דאס וועלכע וואנען מיר צו
די, וועלכע, ווי מען וואנט אונז, געהערען
צו דער אפאזיציע. איצט איז דאך שוין
דער וואהל-קאמפאניע פארמאכט, און די
פראגען און די לאזונגען, אויף דעם גרונד
פון וועלכע א טייל פון דער מעמבערשיף
האט אייך אויסערוועהלט, מענען און
דארפן פון אייך באטראכט ווערען מיט
פולע ערנסט. לענט זיך ארויף די האנד
אויפן הארצען, און פארענט זיך; וואס
וואלט איהר געקענט מעהר טאן אין דעם
משך פון די לעצטע צוויי יאָהר, ווי דאס
האבען געטאן די, וועמען די שיקטאט-
קאמוניקאציע האט אנגעטוישט דעם שיק-
וואל פון דער אינטערנאציאנאלער? אין דער
צייט פון קעמפין האט איהר געדענט
פון „געבען דער אונזאנציע אן אנדער-
פארם“. נון, מענשען זיינען איצט אזוי
געשטימט, דאס אלע, וואס איז אנדערש,
וואס איז ניט, האט פאר זיי א געוויסען
רייך; האבען זיי געהערט ווענען עפעס
א נייע פארמאגטאטליכקייט, וואס איז
איהרע אפאזיציע, אבער איצט איז
דאך שוין נאך די וואהלען; איצט ליגט
אין אייערע הענט די עקזיסטענץ פון א
האלבען מיליאן לעבענס, ס'פארענט זיך
אליין; וואס מיינט עס א נייע פארם?
ווי וואלט די אינטערנאציאנאלער זיין אנדערש
געבויט? און, אויב איהר האט שוין
טאקע א קלארע, נייע פארם פון דער אינ-
טערנאציאנאלער אייזער פארשטעלונגס-
קראפט, פארענט ביי זיך, אויב אין דעם
איבערבויען טעקעט זיך א גרויסע גע-
פאהר, אז די נאנצע געבירע וואלט צופא-
לען. פארענט ניט, אז עס איז ניט אן
עקסערעימענט מיט עטוואס טויטעם, נאך
מיט א האלבן מיליאן לעבענס, און אזוי
מוזט איצט זיין מעהר בארעכענט, ווי
אין דער צייט פון דעם וואהל-קאמפאניע.

איהר האט געברויכט אין דער צייט
פון וואהל קאמפאניע ווערער, וועלכע האבען

און מיר וואנען צויערשט צו די דעלע-
גאטעס, וועלכע זיינען געשטאנען נעסטי-
מיט דער ארבייטס-רשייט, און האבען
זיך אליין באטייליגט אין איהר. זייט
ניט צו זיכער ביי זיך, אז אלע וואס איהר
האט געטאן אין זייערע וואונדער, וואס זיי
סער קען שוין נאָרמיט זיין, איהר זייט
דאך ניט אונטערהאלטן. איהר זייט דאך
ניט מעהר זי מענשען. נעהט זיך דא-
כער געמאכט פעהלערען, געהט זיך דא-
רום צייט אין די פאר וואנען, וואס זיי
נען נאך געבליבען ביז צו דער קאמוניקא-
ציע, באטראכט אלע, וואס איהר האט
אויפגעטאן, און וואס איהר האט פאר-
פעהלט אויפצוטאן. נעהט, זייט אזוי
גוט, דעם רעפארט פון דער שיקטאט פאר-
ווענשאן. געהט דורך אלע רעזאליציעס,
וועט וויפיל פון זיי זיינען פארמאגטאט-
געווארען אין א לעבעדיגער וויקליכקייט,
און וויפיל פון זיי זיינען געבליבען א
טויטער בוכשטאב, און פארענט זיך אליין
פאר וואס זיינען זיי ניט אויסגעפיהרט
געווארען? ווער איז שולדיג אין דעם?
און עס וועט אויך נאך ניט שרעק צו
שטעלען זיך די פראגע, אויב די רעזול-
טאציעס, וועלכע זיינען אויסגעפיהרט גע-
ווארען, וואלטען ניט געקענט א ביסעלע
פארערש אויסגעפיהרט ווערען און ברע-
נען בעסערע רעזולטאטען. טוט עס, און
אזוי אונזער-אייזש, ווי עס איז נאך
מעגליך. פארענט פאר א וויילע, דאס
איהר אליין זייט געווען די אויסטער-
פון דעם. פרובירט, אונזערשט זיך צו ווא-
נען, אז איהר האט געטאן דאס בעסטע,
זיך א ביסעלע קריטיקירען, און מיר זיי
נען זיכער, דאס איהר וועט קומען צו
דער קאמוניקאציע אין א שטימונג, וועל-
כע וועט אייך מאכען פאר וויקליך וויי-
דיג צו זיין די באשטימער פון דעם יוני-
טערען שיקוואל פון דער אינטערנאציאנאלער.

און דאס וועלכע וואנען מיר צו
די, וועלכע, ווי מען וואנט אונז, געהערען
צו דער אפאזיציע. איצט איז דאך שוין
דער וואהל-קאמפאניע פארמאכט, און די
פראגען און די לאזונגען, אויף דעם גרונד
פון וועלכע א טייל פון דער מעמבערשיף
האט אייך אויסערוועהלט, מענען און
דארפן פון אייך באטראכט ווערען מיט
פולע ערנסט. לענט זיך ארויף די האנד
אויפן הארצען, און פארענט זיך; וואס
וואלט איהר געקענט מעהר טאן אין דעם
משך פון די לעצטע צוויי יאָהר, ווי דאס
האבען געטאן די, וועמען די שיקטאט-
קאמוניקאציע האט אנגעטוישט דעם שיק-
וואל פון דער אינטערנאציאנאלער? אין דער
צייט פון קעמפין האט איהר געדענט
פון „געבען דער אונזאנציע אן אנדער-
פארם“. נון, מענשען זיינען איצט אזוי
געשטימט, דאס אלע, וואס איז אנדערש,
וואס איז ניט, האט פאר זיי א געוויסען
רייך; האבען זיי געהערט ווענען עפעס
א נייע פארמאגטאטליכקייט, וואס איז
איהרע אפאזיציע, אבער איצט איז
דאך שוין נאך די וואהלען; איצט ליגט
אין אייערע הענט די עקזיסטענץ פון א
האלבען מיליאן לעבענס, ס'פארענט זיך
אליין; וואס מיינט עס א נייע פארם?
ווי וואלט די אינטערנאציאנאלער זיין אנדערש
געבויט? און, אויב איהר האט שוין
טאקע א קלארע, נייע פארם פון דער אינ-
טערנאציאנאלער אייזער פארשטעלונגס-
קראפט, פארענט ביי זיך, אויב אין דעם
איבערבויען טעקעט זיך א גרויסע גע-
פאהר, אז די נאנצע געבירע וואלט צופא-
לען. פארענט ניט, אז עס איז ניט אן
עקסערעימענט מיט עטוואס טויטעם, נאך
מיט א האלבן מיליאן לעבענס, און אזוי
מוזט איצט זיין מעהר בארעכענט, ווי
אין דער צייט פון דעם וואהל-קאמפאניע.

און מיר וואנען צויערשט צו די דעלע-
גאטעס, וועלכע זיינען געשטאנען נעסטי-
מיט דער ארבייטס-רשייט, און האבען
זיך אליין באטייליגט אין איהר. זייט
ניט צו זיכער ביי זיך, אז אלע וואס איהר
האט געטאן אין זייערע וואונדער, וואס זיי
סער קען שוין נאָרמיט זיין, איהר זייט
דאך ניט אונטערהאלטן. איהר זייט דאך
ניט מעהר זי מענשען. נעהט זיך דא-
כער געמאכט פעהלערען, געהט זיך דא-
רום צייט אין די פאר וואנען, וואס זיי
נען נאך געבליבען ביז צו דער קאמוניקא-
ציע, באטראכט אלע, וואס איהר האט
אויפגעטאן, און וואס איהר האט פאר-
פעהלט אויפצוטאן. נעהט, זייט אזוי
גוט, דעם רעפארט פון דער שיקטאט פאר-
ווענשאן. געהט דורך אלע רעזאליציעס,
וועט וויפיל פון זיי זיינען פארמאגטאט-
געווארען אין א לעבעדיגער וויקליכקייט,
און וויפיל פון זיי זיינען געבליבען א
טויטער בוכשטאב, און פארענט זיך אליין
פאר וואס זיינען זיי ניט אויסגעפיהרט
געווארען? ווער איז שולדיג אין דעם?
און עס וועט אויך נאך ניט שרעק צו
שטעלען זיך די פראגע, אויב די רעזול-
טאציעס, וועלכע זיינען אויסגעפיהרט גע-
ווארען, וואלטען ניט געקענט א ביסעלע
פארערש אויסגעפיהרט ווערען און ברע-
נען בעסערע רעזולטאטען. טוט עס, און
אזוי אונזער-אייזש, ווי עס איז נאך
מעגליך. פארענט פאר א וויילע, דאס
איהר אליין זייט געווען די אויסטער-
פון דעם. פרובירט, אונזערשט זיך צו ווא-
נען, אז איהר האט געטאן דאס בעסטע,
זיך א ביסעלע קריטיקירען, און מיר זיי
נען זיכער, דאס איהר וועט קומען צו
דער קאמוניקאציע אין א שטימונג, וועל-
כע וועט אייך מאכען פאר וויקליך וויי-
דיג צו זיין די באשטימער פון דעם יוני-
טערען שיקוואל פון דער אינטערנאציאנאלער.

און דאס וועלכע וואנען מיר צו
די, וועלכע, ווי מען וואנט אונז, געהערען
צו דער אפאזיציע. איצט איז דאך שוין
דער וואהל-קאמפאניע פארמאכט, און די
פראגען און די לאזונגען, אויף דעם גרונד
פון וועלכע א טייל פון דער מעמבערשיף
האט אייך אויסערוועהלט, מענען און
דארפן פון אייך באטראכט ווערען מיט
פולע ערנסט. לענט זיך ארויף די האנד
אויפן הארצען, און פארענט זיך; וואס
וואלט איהר געקענט מעהר טאן אין דעם
משך פון די לעצטע צוויי יאָהר, ווי דאס
האבען געטאן די, וועמען די שיקטאט-
קאמוניקאציע האט אנגעטוישט דעם שיק-
וואל פון דער אינטערנאציאנאלער? אין דער
צייט פון קעמפין האט איהר געדענט
פון „געבען דער אונזאנציע אן אנדער-
פארם“. נון, מענשען זיינען איצט אזוי
געשטימט, דאס אלע, וואס איז אנדערש,
וואס איז ניט, האט פאר זיי א געוויסען
רייך; האבען זיי געהערט ווענען עפעס
א נייע פארמאגטאטליכקייט, וואס איז
איהרע אפאזיציע, אבער איצט איז
דאך שוין נאך די וואהלען; איצט ליגט
אין אייערע הענט די עקזיסטענץ פון א
האלבען מיליאן לעבענס, ס'פארענט זיך
אליין; וואס מיינט עס א נייע פארם?
ווי וואלט די אינטערנאציאנאלער זיין אנדערש
געבויט? און, אויב איהר האט שוין
טאקע א קלארע, נייע פארם פון דער אינ-
טערנאציאנאלער אייזער פארשטעלונגס-
קראפט, פארענט ביי זיך, אויב אין דעם
איבערבויען טעקעט זיך א גרויסע גע-
פאהר, אז די נאנצע געבירע וואלט צופא-
לען. פארענט ניט, אז עס איז ניט אן
עקסערעימענט מיט עטוואס טויטעם, נאך
מיט א האלבן מיליאן לעבענס, און אזוי
מוזט איצט זיין מעהר בארעכענט, ווי
אין דער צייט פון דעם וואהל-קאמפאניע.

וואס האבען די באסעס צו די סעק-
רעטערע האווער און דייזש?
זייער נאנצען גרימקער, וייער נאנצע
נאל האבען די ביטער-טוישטע קלאוקי-
מאנופעקטורערס אויסגענומען אויף
האווער און דייזש. ווערליג, ווי עס
סענע'הט מר. לוסטיג, דער פרעזידענט פון
דער פראטעסטיוו סאס'ן, האבען האווער
און דייזש זיי פשוט אפגעשטראם. זיי
האבען צוגעזאגט די באסעס אן אונטער-
זוכונגס-קאמיסיע מיט דעם תנאי, אז זיי
וואלטן מאכען א סוף צום סטרייק און
אריינגעהאנגען צוריק די ארבייטער אין די
שעפער; און, אז זיי האבען דעם תנאי
ערפילט, האבען די סעקרעטערע פארשטען
אן זייער צוזאג און האבען זיך גענומען צו
זאכענסטעלען א קאמיסיע, וועלכע מר.
לוסטיג האט פון אפשאנג אן עוואנט, אז
זי וועט ניט קענען ארבייטען. עס איז
אלע פשוט'ער פאראנס פון דער זייט
פון די סעקרעטערע פון האנדלען און אר-
בייט צו די קלאוקי-מאנופעקטורערס.

מיר האלטען ניט פאר אונזער פליכט

און מיר וואנען צויערשט צו די דעלע-
גאטעס, וועלכע זיינען געשטאנען נעסטי-
מיט דער ארבייטס-רשייט, און האבען
זיך אליין באטייליגט אין איהר. זייט
ניט צו זיכער ביי זיך, אז אלע וואס איהר
האט געטאן אין זייערע וואונדער, וואס זיי
סער קען שוין נאָרמיט זיין, איהר זייט
דאך ניט אונטערהאלטן. איהר זייט דאך
ניט מעהר זי מענשען. נעהט זיך דא-
כער געמאכט פעהלערען, געהט זיך דא-
רום צייט אין די פאר וואנען, וואס זיי
נען נאך געבליבען ביז צו דער קאמוניקא-
ציע, באטראכט אלע, וואס איהר האט
אויפגעטאן, און וואס איהר האט פאר-
פעהלט אויפצוטאן. נעהט, זייט אזוי
גוט, דעם רעפארט פון דער שיקטאט פאר-
ווענשאן. געהט דורך אלע רעזאליציעס,
וועט וויפיל פון זיי זיינען פארמאגטאט-
געווארען אין א לעבעדיגער וויקליכקייט,
און וויפיל פון זיי זיינען געבליבען א
טויטער בוכשטאב, און פארענט זיך אליין
פאר וואס זיינען זיי ניט אויסגעפיהרט
געווארען? ווער איז שולדיג אין דעם?
און עס וועט אויך נאך ניט שרעק צו
שטעלען זיך די פראגע, אויב די רעזול-
טאציעס, וועלכע זיינען אויסגעפיהרט גע-
ווארען, וואלטען ניט געקענט א ביסעלע
פארערש אויסגעפיהרט ווערען און ברע-
נען בעסערע רעזולטאטען. טוט עס, און
אזוי אונזער-אייזש, ווי עס איז נאך
מעגליך. פארענט פאר א וויילע, דאס
איהר אליין זייט געווען די אויסטער-
פון דעם. פרובירט, אונזערשט זיך צו ווא-
נען, אז איהר האט געטאן דאס בעסטע,
זיך א ביסעלע קריטיקירען, און מיר זיי
נען זיכער, דאס איהר וועט קומען צו
דער קאמוניקאציע אין א שטימונג, וועל-
כע וועט אייך מאכען פאר וויקליך וויי-
דיג צו זיין די באשטימער פון דעם יוני-
טערען שיקוואל פון דער אינטערנאציאנאלער.

און מיר וואנען צויערשט צו די דעלע-
גאטעס, וועלכע זיינען געשטאנען נעסטי-
מיט דער ארבייטס-רשייט, און האבען
זיך אליין באטייליגט אין איהר. זייט
ניט צו זיכער ביי זיך, אז אלע וואס איהר
האט געטאן אין זייערע וואונדער, וואס זיי
סער קען שוין נאָרמיט זיין, איהר זייט
דאך ניט אונטערהאלטן. איהר זייט דאך
ניט מעהר זי מענשען. נעהט זיך דא-
כער געמאכט פעהלערען, געהט זיך דא-
רום צייט אין די פאר וואנען, וואס זיי
נען נאך געבליבען ביז צו דער קאמוניקא-
ציע, באטראכט אלע, וואס איהר האט
אויפגעטאן, און וואס איהר האט פאר-
פעהלט אויפצוטאן. נעהט, זייט אזוי
גוט, דעם רעפארט פון דער שיקטאט פאר-
ווענשאן. געהט דורך אלע רעזאליציעס,
וועט וויפיל פון זיי זיינען פארמאגטאט-
געווארען אין א לעבעדיגער וויקליכקייט,
און וויפיל פון זיי זיינען געבליבען א
טויטער בוכשטאב, און פארענט זיך אליין
פאר וואס זיינען זיי ניט אויסגעפיהרט
געווארען? ווער איז שולדיג אין דעם?
און עס וועט אויך נאך ניט שרעק צו
שטעלען זיך די פראגע, אויב די רעזול-
טאציעס, וועלכע זיינען אויסגעפיהרט גע-
ווארען, וואלטען ניט געקענט א ביסעלע
פארערש אויסגעפיהרט ווערען און ברע-
נען בעסערע רעזולטאטען. טוט עס, און
אזוי אונזער-אייזש, ווי עס איז נאך
מעגליך. פארענט פאר א וויילע, דאס
איהר אליין זייט געווען די אויסטער-
פון דעם. פרובירט, אונזערשט זיך צו ווא-
נען, אז איהר האט געטאן דאס בעסטע,
זיך א ביסעלע קריטיקירען, און מיר זיי
נען זיכער, דאס איהר וועט קומען צו
דער קאמוניקאציע אין א שטימונג, וועל-
כע וועט אייך מאכען פאר וויקליך וויי-
דיג צו זיין די באשטימער פון דעם יוני-
טערען שיקוואל פון דער אינטערנאציאנאלער.

און מיר וואנען צויערשט צו די דעלע-
גאטעס, וועלכע זיינען געשטאנען נעסטי-
מיט דער ארבייטס-רשייט, און האבען
זיך אליין באטייליגט אין איהר. זייט
ניט צו זיכער ביי זיך, אז אלע וואס איהר
האט געטאן אין זייערע וואונדער, וואס זיי
סער קען שוין נאָרמיט זיין, איהר זייט
דאך ניט אונטערהאלטן. איהר זייט דאך
ניט מעהר זי מענשען. נעהט זיך דא-
כער געמאכט פעהלערען, געהט זיך דא-
רום צייט אין די פאר וואנען, וואס זיי
נען נאך געבליבען ביז צו דער קאמוניקא-
ציע, באטראכט אלע, וואס איהר האט
אויפגעטאן, און וואס איהר האט פאר-
פעהלט אויפצוטאן. נעהט, זייט אזוי
גוט, דעם רעפארט פון דער שיקטאט פאר-
ווענשאן. געהט דורך אלע רעזאליציעס,
וועט וויפיל פון זיי זיינען פארמאגטאט-
געווארען אין א לעבעדיגער וויקליכקייט,
און וויפיל פון זיי זיינען געבליבען א
טויטער בוכשטאב, און פארענט זיך אליין
פאר וואס זיינען זיי ניט אויסגעפיהרט
געווארען? ווער איז שולדיג אין דעם?
און עס וועט אויך נאך ניט שרעק צו
שטעלען זיך די פראגע, אויב די רעזול-
טאציעס, וועלכע זיינען אויסגעפיהרט גע-
ווארען, וואלטען ניט געקענט א ביסעלע
פארערש אויסגעפיהרט ווערען און ברע-
נען בעסערע רעזולטאטען. טוט עס, און
אזוי אונזער-אייזש, ווי עס איז נאך
מעגליך. פארענט פאר א וויילע, דאס
איהר אליין זייט געווען די אויסטער-
פון דעם. פרובירט, אונזערשט זיך צו ווא-
נען, אז איהר האט געטאן דאס בעסטע,
זיך א ביסעלע קריטיקירען, און מיר זיי
נ

נאך א מיטעל צו פראדוצירען בילד
גע עלעקטריזשעט אין אויסצונעמען דר
דראפט פון ענא'ס און פלוטס — די ער
שיינונג, וואס ווערט אין ענגליש אנגע
הופען "האי ענד לאו טייד", צולעבע
געוויסע אורזאכען הויבט זיך אויף דאס
וואסער אין ים צוויי מאל א מעת לעת.
און צוויי מאל א מעת לעת לאזט זיך
דאס וואסער דראפן. מ'מיטען ים קאן
מען עס גיט באמערקען, אבער ביי די
ברענען אין עס שטערק קענטיג. אין
אינגליש ערטער הויבט זיך אויף, און
לאזט זיך דראפן דאס וואסער זיך מערער
זי אויף א 3—4 פוס; עס זיינען אבער
פאראן ערטער, וואו דאס וואסער הויבט
זיך אויף און לאזט זיך דראפן אויף נאנט
צו 30—40 פוס. ביי אזעלכע ברענען
האן מען אוועקשטעלען א פאבריק וואס
מאכט איינריכטונג, אז דאס וואסער, וואס
האלט זיך אין אויפהויבען, קווער צוקי
מען, זאל רעדען די טורבינעס, אדער
די רעדער אין איין ריכטונג; און ווען
עס האלט אין אפזאלען, זאל עס רעדע
הען די רעדער אי דער פארערטער ריכ
טונג, און יעדעס מאל ברענען אין בא
וועגנען עלעקטרישע מאשינעס און פרא
דוצירען עלעקטריזשעט דער ביליג. (שליס אויף זייט 13).

דער סיסטעם פון עמישענסי און זיין באדייטונג
פאר די ארבייטער

19740708 11 11

[illegible]

אבער דאס איז נאך נישט אלעס. נאך
דעם, ווי דער דאמף האט שוין אפגעגעבען
די נאמענע צענערניק, וואס ער האט פאר-
מיטלט, האט מען איהם אלץ נישט ארויס
אין דער פרייער לופט ארויס, נאך מען
קיהלט איהם אפ צוריק אין וואסער און
מען פארזאמלט עס אין רעזערוואארען.
דער יעביל דערפון איז אן איינפאכער.
ווען דער דאמף געהט ארויס פון קעסעל
מוז מען דאך דעם קעסעל ערניסען מיט
פרישע וואסער; און פרישע וואסער
איז געווענהייך קאלט. מען מוז פאר-
ברענען א סך קוילען פרייער דאס ווא-
סער צו דערווארימען, און דערנאך צו
פארזאמלען עס אין דאמף. נעמט מען
בעסער דאס וואסער, וואס האט זיך אפ-
געקיהלט פון דאמף און וואס האט זיך
פארזאמלט אין די רעזערוואארען, ווייל
די וואסער איז א ווארעמע און פאדערט
א סך ווייניגער קוילען צו פארזאמלען
עס אין דאמף און אין דעם ליגט א

אין דעם פארניען א-טרייז' האבען
מיר געזעט וועלן דעם ערשטען צייט
פון „עפֿשענס“ וועלן דער שטאט
בונד אפשוניען די בייפארדיקטע און
אין אפמאך פון אינזלע פאבריקע און
געפינען פאר זיי א נוצליכע און עקאנא-
מישע אנווענדונג. דער צווייטער צייט
פון „עפֿשענס“ אין די שטעטלעכע ארטן
צווישן איר א מער צעפארעכטע און
כער עקאנאמישע אופן די נאטירליכע
קראפטען, וואס דארפן בריינגען אין
כאיינעם די מאשינעס און די פאבריקע
אין די מאשינעס פון פאבריקע, זיי און
ענכאנן וועלן שפען און ד. ג.

דער אידישער, דער צייער פון דעם
ישראל, איז צו היינען א פארשטענד-
דיג אומזיסטען קומא פון ענערגיע, וואס
זאגט אז אירע ארבייטן; עס זאגט אז
באזעהן ניט טייערער, ווי רופט אדער
וואסער, צי וועט מען אמאל אט דעם
ציער דערגרייכען — דאס וועט צייגען
די צוהנט; דערוויי אבער, דעם
מען ניט אויף צו דעם צו שטרעבען.
די שטרעבען האט אנגענומען ציי-
ריכטיגען, ערשטענס, ארויסצוקריגען
מער ארבייט פון די זעלבע קומאלען
ענערגיע, וואס זיינען ביז איצטער נע-
ווען אנגעווענדט; און, צווייטענס,
צו געפינען נייע קומאלען פון ענערגיע,
וואס זאלען זיך באנוצען נאך ביינער,
וואס ביז איצטען.

דער הויפט קוואל פון ענערניע, וואס
בריינגט אין באוועגונג די מאשינעס אין
די פאבריקען און די מאשינעס אין
פאקטאריז — זיינען קוילען. מען ברענט
די קוילען; די קוילען אנטוויקלען היץ;
די היץ פארוואנדעלט וואסער אין דאמף,
און דער דאמף טוט די ארבייט. קוילען
לען זיי זיינען א פאלישטערני פארטייטער
אומזיסטער מאטעריאל, פונקט ווי ווא-
סער. די קוילען געפינען זיך אין דער
ערד אין א פארטייטער פארם; אלץ וואס
מען דארף, אין קומען און נעמען. אבער
קוילען זיינען הארטע שטיינער; מען
דארף זיי אויסגראבען. אזוי דעם דארף
מען האבען ארבייטער, און די ארבייטער
וויילען האבען באצעהלט פאר זייער אר-
בייט, און דעריבער זיינען שוין די קוילען
לען ניט קיין אומזיסטער קוואל פון
ענערניע, נאך עטוואס, וואס קאסט געלד.
נאך מעהר: די קוילען דארף מען
אריבערהיירען מיט אייזענבאהנען פון
די קוילען גריבער צו די פאבריקען, און
דאס קאסט אויך געלט. דאס אריבער-
פיהרען די קוילען קאסט נאך מעהר, ווי
די קוילען אליין. און אויב עס איז א
זאך, וואס קאסט געלד, דארף מען זעהן,
צו איין דאס ניטא קיין פלאץ פאר שפאר-
זאכקייט, פאר עקאנאמיע.

דערנױף אַרבייטען איצטער טױזענער

גרויסע עקאנאמיע: דורך דעם אלץ
ווערן מיינען טאן מילדן אסאך
שפארט יעדעס יאהר. און דאס מיינט,
און דאך וועלכער מאס קוילען באקומט
מען מער ארבייט, און דאס מיינט, אז
די מיטלען און די קאסטען פון פארדינסט
צוהערן באזעהן זיך ביליגער מיט יעדע
יאהר.

די צווייטע ריכטונג, וועלכע דער
וועלכער צווייג פון עפישענס האט אנג-
נעמן, איז די שטרעבונג אויסצונעמען
די פארשידענע כחות פון דער נאטור
צו פארדרייען בלינדע עלעקטריע.
טעט פאר באריכטונג און צו
ברענגען אין באווייזונג די מאשינעס פון
די אינדוסטריעלן און פון פארברע-
אעלכע כחות, אדער קוואלן פון ענערגיע.
נע וויינען קיין סך ניטא, אבער די,
וואס זיינען פאראן, זיינען איבערגענו-
אפצוטיילן אלע ארבייטען, וואס זיינען
אין איין נויט.

דער ערשטער קוואר פון און ענער-
ניע זיינען די זיינטען. פאר די אינ-
דוסטריען האבען זיי קיין באדייטונג נישט,
ווייל דורך זיי קאן מען נישט אנטוויקלע-
וועלכע עס איז אנגעוועהענע מאס פון
ערעמרייזשטע, אבער אין דער עקאנא-
מיע פון לאנד שפילען זיי א געוויסע
ראלע. עס זיינען אויסער פאראן טויז-
נענטער פארמערס וואס האבען איינע-
זע ווייניגמאלען, איבערהויפט אין די גע-
נערען וואו זיי זיינטען זיינען מער אדער
ווייניגער א רעגולערעסע ערשיינונג. די
זיינטען דרעהען די פליגלען פון די מיה-
לען, און די פליגלען פאמפן וואסער
פון די ברונעס, אנטוויקלען עלעקט-
ריזשיטעט און טוען אויף פארשידענע אנ-
דערע קליינע ארבייטען אויף די פארמס.
א צווייטער קוואר פון ענערגיע זיי-
נען די שטראלען פון דער זון. מען האט
געמאכט אוועלכע עקספערימענטען: די
האט אוועקגעשטעלט א קאמבינאציע פון
א סך קליינע שפיגלען מיט און אזא השבון
אז די שטראלען פון דער זון, וואס ווע-
לען פאלען אויף זיי, זאלען זיך אפ-
שפיגלען און קאנצענטרירען אין איין
פונקט. אין דעם פונקט, וואו די אפ-
געשפיגלעטע שטראלען זיינען זיך צו-
זאמענגעקומען, האט זיך געפונען א
דאמיקסעסעל. די היץ פון די אלע אפ-
געשפיגלעטע שטראלען איז דא געווע-
אזוי גרויס, אז דאס וואסער אין קע-
סעל האט זיך פארזאנדערט אין דאמי-
און געבראכט אין באוועגונג א קליינע
דאמיקסאשן. אוועלכע פראבען האט
מען געמאכט אין אייניגע ערטער אין
עניפטען און אין אייניגע ערטער אין
קאליפארניע, ד. ה. אין די גענערלעך
וואו די זון שיינט די גרעסטע עצה
שטונדען אין יאהר. קיין עקאנאמישע
ערפאלג האט עס נישט געהאט, אבער פא-

שטענדיגער בערגליכער וועג ווען ער
 האט געזעהן, און מען האט נאך אנטע-
 גען וויסען, וואס פון דעם וועט אים
 קומען און ער וועט אים, פון דעם
 שטענדיגער פון ער וועט אים, און ער
 עס פון אים נישט אים, ווייל ער
 וועט אים עס ווי אים פון די
 געסטע שטענדיג פון ער וועט אים
 וועט.

דער דריטער און ווייניגסטער קוואל פון זענענדיג און ארבייט ווייניג די וואס פערפאלען, דארטען, וואו גרייטע מאסען וואסער פאלען אראפ פון א הויכען ארט, שטעלט מען אדער גרויסע פאבריקען מיט אנדערע מאשינעס, וואס רופען זיך „טורבינעס“, אין די טורבינעס ווען ווייניג פארשן פלינען, דאס וואס ס'ר פאלט אראפ דורך גרייטע רעהען אויף די פלינען פון די טורבינעס און ברענגט זיי אין באוועגונג. די טורבינעס ברענגען אין באוועגונג גרויסע עלעקטרישע מאשינעס, וועלכע אנטוויקלען מאסען עלעקטריצטעט. די עלעקטריצטעט שיקט מען פאנאנצירן דורך דארטען אין די ארבייטע שטערט און שטעטלאך אויף צעהנדליגער און מאסעס נעם מאל אויף הונדערטער מאל ווייט. די עלעקטריצטעט באניצטעט די הויכע ווער, פאבריקען, שטעט און שטעטלאך, ברענגט אין באוועגונג די מאשינעס און די פאבריקען און די צוגען אויף די אייזענבאנהען. דאס אין דער ביליגסטער קוואל פון זענענדיג און ארבייט. אין דורכשניט באנעהט עס זיך ארום האלב פון דעם, וואס די וועלכע מאסעס קראפט דארף זיך באנעהן, ווען עס ווערט אנטוויקעלט דורך קיילען און דאמפ. אינאדער עלעקטריזטער איז א מעגליכע אידענטעלע לענדער א שטארקע באניצער, „אינזשניעראמען“ די וואסער-פאלען „זען“ און ווייניגען זיי צו טאן די וועלכע ארבייט, וואס עס ווערט ערווארטעט פון קיילען און דאמפ. און אויב מ'ר הערע אז און דארטען ווערט אויסגעארבייט אן עלעקטראפאבריקס פאראנעם, אדער אן אדער דארטען וויל מען עלעקטריפצירען די אייזענבאנהען, מיינט עס, אז מען וויל איינשטאמען די וואסער-פאלען צו פארברענען עלעקטריצטעט, מיט וועלכע מען וועט באניצטען די מאשינעס און די פאבריקען אדער ברענגען אין באוועגונג די צוגען אויף די אייזענבאנהען אויף דעם אופן, ווי עס ווערען געבראכט אין באוועגונג די עלעקטריזטערס און די סאבווייז און אומ שטארק ווי ג'ו יארק.

דאס איסנוועל די וואסערפאלן צו
אנטהאלטן דעם וואסער, וואס
הערנאט. דעם וואסער, איז עס א גרויסע
און שווערע אונטערנעמאנ. מיט דער
צייט וועט זיך דער וואסער שטענדיג
וואס וועט פראדוצירט ווערן פון
וואסערפאל, זיך באניצן א סך ביליגער
ווי דייעלע ענערגיע, פראדוצירט דורך
קוילען און דאס; אבער פון געהויב
אן פאדערט עס די אנווענדונג פון רייזע
נע קאנסומאלע, אין פאל פון דאס
דאס מען שטענדיג קוילען פרישע קוילע

קורץ און שארף

פון י. ב. ג.

וויסנדיקע אין לעבן, וואסלען געבראכט די
מענטשן צוריק צום באשריווען. נאכדער
ווייל וך אויסזייען: "פאררעטער, שוין
אין" שער מען דאס האבען אין וועג, אז
געסערט מענטשן ווי דויער דעמאלט האבען
געזייערע ווייער סאציאלע, למשל נאך
לוי לעבן. אויך ער לאזט וך אויס נאך
דעם גאנצען קאמיוניזם אין אלע ציהערדיגע
מעשיעס, דורך וועלכע דער באשעצונגס אויך
געזייען צו ווי סאציאל, אין אויב לעבן
מען פארמאגט אין פארשטאנדען, אלע צו
וואס ער האט וך ציהער געקומט. מי דער
וואס עס גיט שטענדיק וואס קאמיוניזם, ווי דער
גוי יאדער דעמאלט, וועלכער איז אין אלע
געמיינע א ווער דונקלע פונד? דאס מען
נאך צולייגע, דאס דער דושידוש האט דעם
דאזיגע בערעטשוב פרויעלעך? ווי קען
עס דען אנדערש זיין? וועלכע בערעטשוב
ווייזט דאס די "וועג" פון איבער געזעל
שאפט

געבדעם, ווי איר האט איבערגעלעוועט איר
 זינע פון עמא גאלדמאנ'ס אימיטאציען, פאר
 איר זאגען, אז מיר האבן זיך, דאס ווי פאר
 שטעלען נאך אלץ נים, פון וואסען עס קומט
 דער אונגליק, ווי באשולדיגט די באשענענע
 קעס און מארקסיזם, און אז אפ דער מארקסיזם
 האט עס געקוילעט די רוסישע רעוואלוציע
 איר, ערשטענס, דער אמת איז, אז די באשענענע
 וויסעס האבען געהאדעלט געדאדע, ווי גרוי
 סע אימיטאציעס זינען צום מארקסיזם, און
 צווייטענס, מוז איר זאגען, אז וואסלען איר
 דער שפציע פון דער רוסישער רעוואלוציע גע-
 שטאנען ווער איהר ווילט נאך אליין, שפילן
 די בעסטע, דער עהרלויבסטע, ווי פרוהתימאליזם
 בעדעסטע אנשיכטלעך, וואס די לאנדעס
 רוסלאנדע זינט געווען א האר בעסער, דאס איר

יוֹב, אֵינִיבֶרֶד, מִשְׁרָד אֶחָד זְעִיר־מִמֶּנּוּ
 פֶּאָר־הַמֶּנֶּחֱמֵן נֶחֱד שְׁלֵחַ דַּעַם אֵיבֹנֶה־נָא אֶחָד דִּי
 בִּינִים מִן מִשְׁכָּה. עַם הַקְּלַפִּים אֶפְרַיִם נָא, וְהָאֵם
 מִן הָאֵם מִשְׁכָּהֶם אֶזְעִיר שְׁפָרִים מִן אֵם
 מִשְׁכָּהֶם, דִּי אֵינִיבֶרֶדֶד, דִּי מַעֲרֵדָה, קֵדָה
 נָא מִיבֹבֶען וְזִיעֵר אֵינִיבֶרֶדֶדֶד, אֶחָד זְעִיר־
 וְזֵי אֶזְעִיר וְהַרְעִיזִירֶדֶד, אֶחָד זְעִיר־
 וְזֵי אֶזְעִיר מִן מִשְׁכָּהֶם אֶזְעִיר־מִשְׁכָּהֶם, וְהָאֵם
 מִן מִשְׁכָּהֶם אֶזְעִיר־מִשְׁכָּהֶם, אֶחָד זְעִיר־
 עַר וְהַרְעִיזִירֶדֶד, עַם אֶחָד מִשְׁכָּהֶם רִיבִי
 מִן דִּרְעִיזִירֶדֶד, אֶחָד זְעִיר־מִשְׁכָּהֶם
 מִן, וְזֵי אֶזְעִירֶדֶד, קֵדָה אֶחָד מִן דִּרְעִיזִירֶדֶד
 מִן אֶחָד.

[illegible]

די מעג איז אין ניו יארק צוריקגעקומע
דער שרינגעלער קאמוניסט דר. מאקסימ
ליזאן קאהען, וועלכער, ווערענדיג אַנגעקלעבט
סייב אינזיגע אנדערע קאמוניסטן אין 1919
אין קאמוניזם און אַנטרע, האט געמאכט
וויבא, און האט די גאנצע צייט ארוםגעוואנד
דערס אין אויסלאנד. איצט, האט ער ער
קלערט פאר'ן דויטשיש, האט ער חרבת אים
אלע זיינע וונד און נאכריכטן, ער איז
געקומען צו דער איבערצייגונג, אז א מאנא
פאסישע סטארעם, ווען מען זאל זיין פאר

פשוט: זינט דאס רויסישע פאלק, זינט די 1950'ער, עקספּאָנאָנציע און פּאָליטישע אומשטענדיקע און איר אפלאנד ווייזן פאר איר אומרויטליכע, ווי עס געלדט און איר אפלאנד ווייזן עקספּאָנאָנציע. דאס איז דער אמת'ער אמת און אייביג לעבן און ווייזן הרב'ים קען מען מיר רעכט באשולדיגן פאר וואס ווייזן דאס בען דאס זינט געקומען, קען מען דאס פאלק און געבן איר געבן דאס זינט געקומען פאר רעכטיגונג, באשולדיגן עס געלדט, וואס דאס איז געווען און איר קורצווארט.

אין דעם קלעטל „פיוהיוט“ ווערט עס
גשליסן פארדאס פארדעסערן צו דע
רעוואלוציע. די נפשות פאר וועמען די רע
וואלוציע איז קיינמאל נישט געווען מער, אי
ז פראוץ, פאר וועמען די רעוואלוציע אי
נעמט שטענדיג בלייז און שטענדיג קומ
פון וועלכער זיי האבען געווינען דעם מיד
די קימען מיט פארדאסבאנדען גענוי עסא גאלד
מאן, אלס פארדעסערן פון דער רעוואלוציע
די לעצטן, וואס עמא גלידען האט געווא
לוציאנערען ענפיוואס אין איהר מינדעסע
פונקער, אין וואס זי האט באווינען מיט ווא
רען פון אמת'ער מאטריעראשע, דעם האבע
זי דאך נישט אין ווער גאנצען ליוב אי
לעבן.

אייב עס איז אמת, אז איין דער פארן
 זען קענענדיק פון די עללויס איז באשטימט
 ס'ען געוועזען אפגעקען צוריק צו פערק-
 טעלע, וואס זיי האבען פארשטעלט דורך דעם
 פאכער איז סעווער, און צווישען די פאר-
 כאפטע פערזענליכען איז איין דא פאלעסטינע-
 נא, מיט וואס וועט איינע ווערען פון דער איי-
 דזשער חיים און פאלעסטינא, פון דער בא-
 ריחטער באפולדערקלערטע? און פאר
 וועסן און ערליב וואס וויל דא פנים רופען
 בערג וועלען פולווענען?

אינוער מיט א דעמאָנסטראַציע פון זיין פאָרשונגס-פּראָגראַם, וואָס
וועט אים אָנזען אַלס אַן אַדוואַנסטע פּערזאָנלעכקייט. ער וויל
מאָנעטן זיין ערע פּאַרזאָנלעכקייט און אַרבעטן פאַר אַ
גרויסן פּראָגראַם. — אַזוי ווייניג — האָט ער ערשט

וויזען זיי וועגען דעם און וויערע זיי
שווערן, אבער מיר וווינען און גאנץ נאכגעזעהן
באציהונג מיט דעם? בייצור, דער גרויס-
פער ערשטקייט, וועלכער האט זיך גיבן
צוריק אזוי בלשמהרט, ווייס שלעס, און דאס
די קיט, ווארום השלש ער דעם גרויסען סוף
פאר זיך? ווארום ברענגט ער נישט אפ
א ערבוט די דאזיגע געשעליכע קאנסא-
טאט? און דער ריכטיגער תירוץ, אז ביינא-
בלאש, אז ער ווייסט גאר נישט, און קען
נישט וויסען, אומער וועט ער באלד, און
דעקען? א פארשטענדליכע וועט זי, ווי גע-
וועהנליך, פאבריצירט ווערען פון זיינע איי-
גענע מיטשען.

אויב עס איז אמט דער באריכט פון די
מיניסטער-אויגעניטער, אז דער סטאק איז
אויפגעקויפן, ווייבט און האט, איז גע-
פאר דער צייט פון 2 ביז 3 מאנאטן;
אויב עס איז רובסט די ציפער, וואס ווער
געגעבען, אז פון די 365 טעג און נאך
האט דער מיניסט געהאט באשעטיגונג בלויז
פאר צוויי הונדערט טעג, און די איבעריגע טעג
איז ער געווען אריינסלאפן, דאן קאמט ער
קומען און שטערן שלום, פון די מיניסט
האטן געזען ווער אריינס צו פלייסן, צו
געטוי, פיל פלייסער און געטוי, ווי עס
איז געווען פאר ווער איבערגעפן, שלום לויז
אריינסלאפן.

סענאטאט בארא פארשטאט מיט אן אורד דעם מיט
גערעכטדיק קען קומען דערצו, און דאס פאר
ליקום וואס פארדערן צו ווערען דער אייגענטימ
מער און די מיטען. א גערעכטע און ווער
צווייטליכע פארדערונג וואסלעס עס געווען, אבע
עס פאלט אונז דער גלויבען און אונזער פאר
ליקום, און ער וואס גאר וואסען צו שטעלען און
פארדערונג.

די רוסישע באַלשעוויסטישע דעלעגאַציע
צו דער גענעראל־קאָנפּערענץ אין שוין אין וועג
אין, ווי עס ווערט באַריכטעט, האָט זי שוין
געניצט אלע פּאַרטיקולאַרע, און עס וועט
(שלוס אױף ווײַס 16)

הארלעם: ברענקס ברענטש; ברוקלין: בעלמאנא און פראנצא
130 איסט 110 סט. בעלמאנא און פראנצא; עוועניו, ברענטש
ניו יארק קאר. 173 סטריט
אין אלע אונזערע ברענטשעס בעקומט איר
פריש געבאקענע סאזא יעדע טאג

ווי צו זיי געזונד

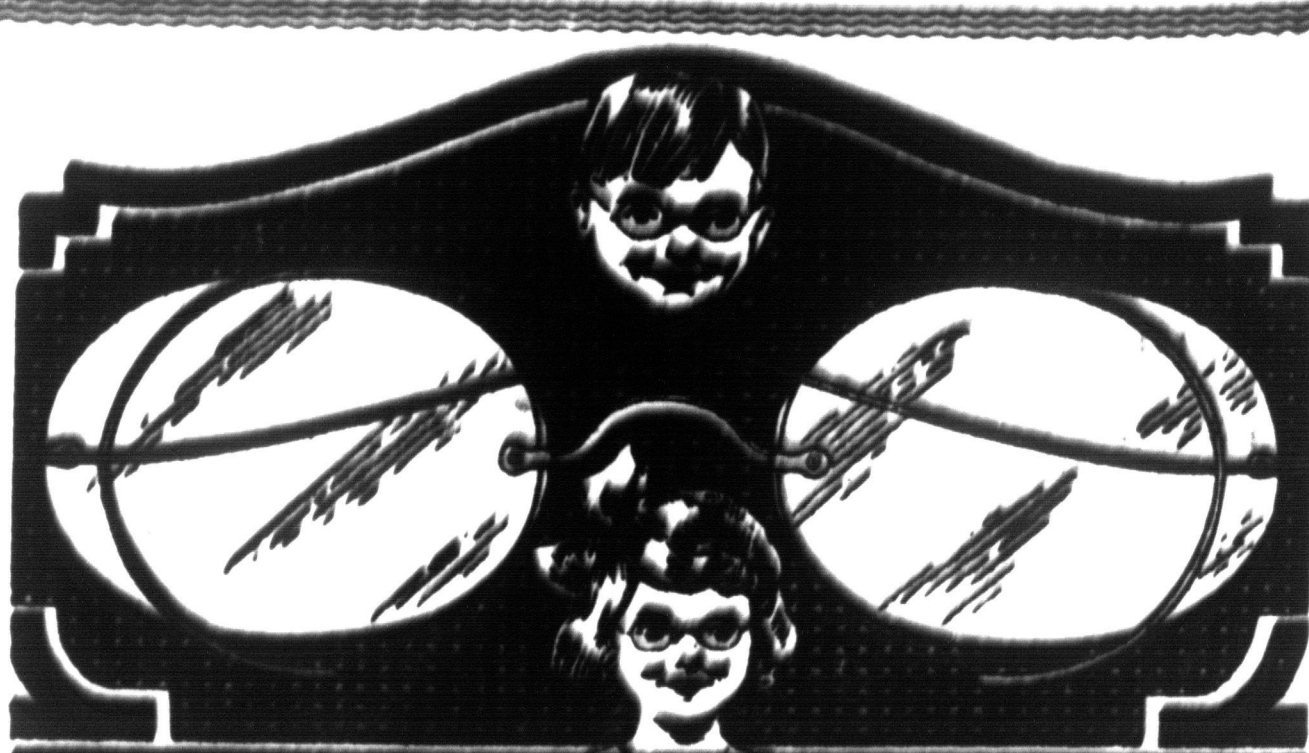
טיש, שוואנער. — וואס איז דאס וואס
 געווען, דאס קענען מיר נישט געהערן און און
 באשרייבן; איצט וואס איז דאס שטענדיק
 שווער פון קלוקס, און מיר וועלען נישט
 נאך אנהערטן פאר הונדערט פראצענט אסאך
 שלעס, וואס איז דאס וואס אונז שרייבען.
 זעהט, מיר ווייזן דאס איז נאך אנהערטן
 צו דאס, אויב נאך אונזער ענטפער וואס
 איז דאס וואס אונז צו שרייבען.
 מעגט איז דאס קען, און אויב מיר וועלען
 געווייזן איינער פאקטען פון וויכטיגקייט
 וועלען מיר זיך געווייזן נישט אנהערטן
 צו פארשטענליכען. יעדענמאל וועלען מיר
 צו איינערשליכען ענטפער דאס חתום אויב
 מערדאטאס און דאס דאס דאס דאס
 וואס איז דאס איצט א קלוקס-שטענדיק
 שווער.

טיטס קענט איהר נים געהן ווייל איהר
פארדיינט נים גענוג. פרענט איהר וואס
איהר וואלט סאן. דער איינציגער אויס
וועג צו אייער לאנגע איז אויב פילייכט איז
דער רענטאל קליינק פון יוניאן העלטה
סענטער אפען שבת נאכמיטאג. אויב יא
וועט אייער פראבלעם זיין געלעזט, אויב
נים קענט איהר פילייכט אראנזשירען מיט
א רענטיסט צו קומען צו איהם אהיים
אין מאנעך, נאך דער ארבייט, און ער וואלט
איך רעכענען נים פיעל געלד. איין דאס
ניאן העלטה סענטער וועט מען פילייכט
איך קענען העלפען צו מאכען אזעלכע
ארענדזשמענטס.

ס. פריה ורביה. — דרשנא דאורייתא
פון גערעכטיגקייטן. האָט מיר צוגעזען אַס
איינער ברעקט. ער איז צו לאַנג מיר וואָס
לען איהם קענען איבערדרוקען, אבער
ביצור שייבט איהר דאָס איהר לייזען
פון „פייערזעה“. די גאָלדען צייט וואָס
איהר האָט זיך געפֿינטס נאָך מיר פֿיערע
יאָהר צוריק זיינען העכסט וואַרשיינליך
פֿאַרנענטוואָרטליך דערפֿאַר. אין די דעגנ
טאָל קליינטס קענט איהר נים אַפֿאַרדען
צו געהן ווייל מען מוז געהן אין מיטל
וואָך ביימאָן, און איהר קענט נים סטאַ
פען פון דער ארבייט. צו אַ פֿרוואַט דעגנ

דער פאסט איז דאס די מעהרסטע
מענישע עסען האט א סאָס. זיי עסען
הויז לאנג ווי זיי האבן געפֿעמט זיין עסען.
הונדערט אין איין די מערסטע פעלע א נוסער
דעג ווייזער אויב מען ווייטען וועלען
שפייזן אויסצולייבען אויף צו שפּילען
דעם הונדער, 2 אדער 3 פעלע ווען
לען שפּילען דעם הונדער. זיי וויינען אָבער
ווייס נים קיין נעגונדערער מאַלצייט. א
שיסעל רייז מיט פּיעל פּוטער און קריעם
וועט שפּילן דעם הונדער. עס איז אָבער
א זעהר שלעכט צוואַמענעשטעלטער
אינזייטטיגער מאַלצייט.

און אזוי מער פארטרייענסטערסע
וועג ווייזער איז די נויטווענדקייט פון
ערפער.
חיות וועלכע שטעהען אויף א גידע-
ריגערע מדרגה פון ענטוויקלונג ווי דער
מענש, חיות, ווי קעז, הינט און ד. ג.
קענען זיך אין דער הינזיכט פון שפייז
פארלאזען אויף זייער נעפיל פון הונגע.
ווייל זיי עסען נאטירליכע גוט קיין צו-
געפראוועטע שפייז און זייערע אינסטינקט
מען זיינען נאך גענוג שטארק ענטוויקעלט
זיי זאלען זיין מער פארטרייענסטערסע.
אבער דער מענש עסט גוט בלויז נאטיר-
ליכע שפייז. ער פארמינט צו זיין שפייז
זי זאל זיין מער בעסעס'ט זי זאל זיך
לאזען מער עסען, ער רייצט און ענטווי-
קעלט זיין אפטייטס פאר ערוויסע שפייזען
און זיינע אינסטינקטען זיינען מער אפ-
געטעמט ווי די אינסטינקטען פון גי-
דעריגערע חיות. ער לעבט מער מיט
שכל, מיט אויסרעכענונג, און דערפאר
דארף ער אויך אין דער הינזיכט פון שפייז
געברויכען זיין שכל און אויסרעכענען ווי-
פיל שפייז ער מוז האבען פאר זיין קער-
פער.

איערע קינדער'ס אויגען

האבען איערע קינדער שוועריגקייט אין לערנען?
געפינען זיי ווערע לעסאנס צו שווער? איז ווער זכרון
שארה אדער שוואך?

אין פילע פעלע איז דאס דער רעזולטאט פון שוואכע, אנגעשטרענגט
טע אויגען און א פאר גוט צוגעפאסטע ברילען וועט זיי אייך בא-
פרייען פון יעדע שוועריגקייט און העלפען זיי אין ווער לערנען.
וועט זיך מיט דר. בעקער'ן אין איינע פון זיינע 5 אפטיקעל אפטיקעס
און א עקזאמיניישאן וועט באשטימען דעם צושטאנד פון ווערע
אויגען.

אפטיקעטריסט אין אפטישען	
215 איסט בראדוויי	895 פראספעקט עוו.
ניער קלינטאן סטריט	נעבען 163 סטריט
102 לענאקס עוועניו	170 פיסקין עוועניו
נעבען 116 סטריט	נעבען ראקעוועי עוועניו
262 איסט פארדוועס ראוד, בראנקס	

DR. BARNETT BECKER

יצחק אייזיק הורוויטש

לאה אפיס

280 בראדוויי

רום 481 טעלעפאן ווארד 1936

טעלעפאן נרעמערס 2441

די לעאנארד פרעס

42 איסט 23טע סט., ניו יארק

הארלעם סאציאליסטישער עדיקיישאנאל סענטער

62 איסט 106טע סטריט,

עווישען פארק און מעריסאן עוויס.
צו פארדינגען א גרויסע האל
קאן ארייננעמען 600 מענשען
פאר קאנצערטען, בעלער, פארשטעלונג-
נען, תונות און ז.ל.וו.
אויך אפטיקעס און מיטינג רומס.
אפען יעדען טאג ביז שפאט ביינאכט.
טעלעפאן: הארלעם 9020.

קלאוקמאכער

אויפגענומען!

קאמפליינטס פון קלאוק שעפער

ווערען אויפגענומען ווי בעפאר

אין די אפיסעס פון דזשאנט באארד

40 א. 23טע סט. קלאוק און ריפער שעפער אויפ'ן 1טן מען פלאר.

דרעס און סקוירם שעפער — אויפ'ן 2טן מען פלאר.

פראפעקטיוו שעפער אויפ'ן 3טן מען פלאר.

קאמפליינטס פון דאז'טאון קלאוק שעפער

ווערען אויפגענומען

אין דעם דאז'טאון אפיס

36 איסט 2טע סטריט, קארנער 2טע עוועניו.

די קלאוקמאכער, וואס האבען קאמפליינטס צו מאכען,
זאלען זיך ווענדען אין די אויבענדערמאנטע פלעצער.

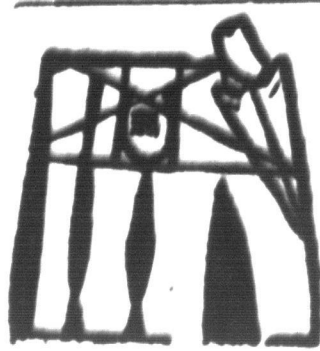
איזראעל פיינבערג,

דזשענעראל מענעדזשער.

דער סוף פון א קייזער- דינאסטיע

(צום 100 יאר)

פון מענטשן היינט ווערע געבירט און
האטטען מאנארכיום אין די פארשידענע
לייגן פון דעם פרינציפ פון אומגלייכ-
הייט פון העכערע און נידריגע מענ-
שען. די האפסבורג האבען זיך נאך
רעכענט, ניט היקענדיג אויף ווער נאך
ענדע ברויטער געשיכטע, אלס די אריש-
טאראטען עווישען די אריסטאקראטען,
אלס די גרעסטע יחסנים עווישען העני-
נען. א האפסבורג האט ניט געטארט
הייזען האבען אפילו מיט א גראף, אדער
גרויסן ברייט א פרינץ פון "העניליי-
כען ברייט" האט געהאט האבען די
זכיה זיך מיטער צו זיין מיט א האפס-
בורג. איא הייזט, זיך די פון דער
ענדישער פרינצעסין בערי — מיט אן
ענדישען גראף — וואלט ביי די האפס-
בורגס ניט מעגליך געווען. די איינציגע
אויסנאם איז געווען די חתונה פון די
דערמאנטער מאריא היאזא מיט נאפא-
לעאן, וועלכער איז אוראני ניט געווען

פרינציפ

פרינציפ דעוויינג סק
דעמיי איז די איינצי-
גע סקול אין וועלכער
אויך קענט לערנען א
צו פארשטעלענדיגן
קורס פון דעוויינג
פון ליידיס גארמענטס
פון דער היינטיגער
דינאסטיע. פארמאכטעט גוט ניט די געלעג-
הייט, ווייל וועט איז די צייט פאר דעם.
פרינציפ'ס פרינציפ דינאסטיע אקאדעמי
פרינציפ'ס בילדינג
91 וועסט 111טע סטריט, ניו יארק. טעל-
פאן: 4013.

מאדערנע פאשען שול

The Modern Fashion School

דעוויינג און סקעט שיינג

אויך קענט ווערען א פעטערן מאכער און א גארמענט סקעטשער אין דריי מאך
נאמען אדער אין נאך ווייניגער. מען דארף ניט האבען קיין עקסטרע סאלאנס
אויסצולערנען זיך דעם, "מאדערן סיסטעם" פון פעטערן-מייקלינג, גריידינג, ראפ-
טינג, גארמענט סקעטשינג, פיסטינג און דרייפטינג פון ליידיס, מיסעס און משיל-
דענס קלאוסס, סוטס און דרעסעס.
אינדיוידועלע אינסטראקשאנס.
קומט אירנענד וועלכען אווענד פון 7 ביז 9. שבת נאכמיטאג, פון 2 ביז 4.
די מאדערן פעשאן סקול.
112-118 וועסט 44טע סט., רוים 701. אנטקענען דעם בעלאסקא טעאטער.

יוניטעד דעוויינערס יוניאן

לאקאל 45

צו אלע משערלייטע פון דער קלאוקמאכערס יוניאן!

ברידער משערלייטע:

די דעוויינערס יוניאן ווענדעט זיך צו אייך מיט א ביסעל: פאסט
אויף, אז יעדער נייער דעוויינער וואס קומט ארויף אין א שאפ ארכי-
טען זאל האבען א גוט-שמעהענדע יוניאן קארד פון לאקאל 45
אויך לאזט אונז וויסען, צי די דעוויינערס וואס ארבייטען מיט
אייך אין די שעפער באלאנגען צו דער יוניאן. לאזט אונז וויסען
דורך א פאסטעל קארד אין אפיס, צי אייער דעוויינער איז א יוניאן
מאן צי ניט. לאזט אויך וויסען זיין נאמען און אדרעס, און די פירמע
ביי וועמען ער ארבייט.
אונזער אפיס געפינט זיך אין 36 וועסט 33טע סטריט,
טעלעפאן פענסילוויניא 2071.

מיט דאנק אין פאראויס,

עקזעקוטיוו באארד

יוניטעד דעוויינערס יוניאן, לאקאל 45

מ. גאלדאווסקי, מענעדזשער.

**HOROWITZ BROS. &
MARGARETTEN**
369-383 E. 4th St., N. Y.
Tel. Orchard 4014

הערעכטיקייט

פרייטאג פון טעג
לערער, פארמיט
נישט איין, און די
וועלט וועט זיין
איינערע

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידיג גארמענט ווארקערס יוניאן

Vol. IV, No. 15.

New York, Friday, April 14, 1922. 14טען אפריל, 1922.

PRICE 8 CENTS

לעצטע פערטעל יעהרליכע מיטינג פון דזשענעראל עקזעקוטיוו באארה

פון דעם בילד וואס מיר רוקען דא, וועלען אלע אינזערע מיטגלידער פון נאנט און פון ווייט, קאנען זעהן, זיי עס קוקט אויס אינזער שעהנע, נייע, פראכט'דיג, אין וועלכער עס געפינען זיך איצט אלע אפיסעס און רעפארטמענטס פון אינזער אינטערנעשאנאל יוניאן. פון דעם בילד וועלען אבער די מיטגלידער זיך בלויז קאנען בילדען א באגריף, ווי אזוי די אינטערנעשאנאל בילד דינגט וועט אים פון אינטערנעשאנאל יוניאן.

לעצטע אבער קיין באגריף נישט האבען ווי אלץ וועט אים פון אינטערנעשאנאל יוניאן זיין שוין עפעס, וואס מען קאן אויפ'ן בילד נישט זעהן. צו האבען א פולע באגריף דערפון דארף מען דורכזעהן אלע פארט, אלע אפיסעס און אלע אינזערע רעפארטמענטס, און זעהן ווי אלץ איז דאס איינצעשטעלט, ווי איין איז דאס טען זעהן איינצעשטעלט.

אין קורצען עס איז א פראכטפולע הייס, מיט אלע מאדערנע באקוועמ'ליכקייטען, אין וועלכער עס איז אן אמת'ער פארנעמען צו ארבייטען כאטש די בילדונג איז פון אינטערנעשאנאל נאך נישט אין גאנצן פראכט'דיג פארטיג. עס זעט נאך נעמען עטליכע וואכען ביז די בילדונג וועט זיין קאמפליט פארטיג פון אינטערנעשאנאל יוניאן ווי פון אינטערנעשאנאל יוניאן דע-מאלט וועט ערשט געמאכט ווערען אן אפיציעלער חנוכה הבית, ווי עס שיינט וועט דאס זיין ערשט נאך דער קאנווענ-שאן. מיר קאנען שוין אבער זאגן בא-גרייטענעס, דאס דער חנוכה הבית וועט געפייערט ווערען מיט פראכט און גלאנץ, ווי עס פאסט זיך פאר אים ארנאטאציע ווי אינזערע.

גענויערס וועלען דעם וועלען מיר בא-קאנט מאכען א צווייטען מאל.

דענשעלס צו דער קאנווענשאן, און דאס מוז באלד געטאן ווערען. דאסגלייכען דארף אויך באלד צוגעשיקט ווערען די סאבלטיטוטס, שיקט צו זייערע נעמען, זייערע ארבעטען און אויך דעם לעדזשער נומער, וואלען די באשטע פון די לאקאלס דאס גלייך צושיקען, ווארום די צייט איז קורץ, צו דער קאנווענשאן איז געבליבן בען בלויז א פאר וואכען און ארבייט איז נאך דא א סך.

דעם פרייטאג, דעם 14טען אפריל, וועט זיך אנהויבען דער פערטעל יעהר-ליכער מיטינג פון דעם דזשענעראל עקזעקוטיוו באארה פון אינזער אינטערנעשאנאל. דער מיטינג וועט אפגעהאלטן טען ווערען אין ניו יארק. דאס איז דער לעצטער מיטינג פון דעם דזשענעראל עק-זעקוטיוו באארה פאר אינזער קאנווענ-שאן, און א חוץ די וויכטיגע פראגען וואס וועלען אויף דעם מיטינג אויפגענומען ווע-רען, וועלען דאס אויך געמאכט ווערען די לעצטע אריינשטעלענעס פאר אינזער וועכענטער קאנווענשאן, וואס וועט זיך עפענען דעם קומענדען 1טען מאי אין סליולאנאר, אלע מיטגלידער פון דזשענ-רעל עקזעקוטיוו באארה וועלען אויף דעם מיטינג אנוועזענדיג זיין.

אויפ'ן טאגס ארדנונג פון דעם מי-טינג וועט געוויס זיין די איצטיגע סך-קאנציע אין דער קלאק אינדוסטריע. זי עס שיינט, איז כמעט זיכער, אז די קלאקאינדוסטריע וועט טראגען זיך ארום מיט קריגערישע פלענער, ווי עס שיינט, זייענען זיי פאר קיין, ווען דער איצ-טינער אנרימענט, וועלכער איז אויף זיין רור'ן לעצטען סטריק אריינשטעלענען געווארען, וועט אויסגעהן. דער דזשע-נעראל עקזעקוטיוו באארה וועט די לאגע-רעניו באטראכטען און וואהרשיינליך מ'בען ווענען דעם זייערע רעקאמענדאציעס צו דער קאנווענשאן.

אויף דעם מיטינג וועט אויסגעקליבען ווערען די קרעדענשעל קאמיטע וואס וועט האבען נאכצוהען די קרעדענשעלס פון אלע קאנווענשאנען צו דער קאנווענשאן. די קרעדענשעל קאמיטע וועט אפמאכ'ען איהרע וועגנען מאנאטאג אין דער פרייז, דעם 17טען אפריל, אין אינזער בילדינג, נומער 3 וועסט 16טע סטריט.

אברזשעקשאנס געגען קאנדי-דאטען.

די מיטגלידער פון אינזערע לאקאלס וואס האבען צו מאכען אירענער וועלכע אברזשעקשאנס געגען קאנדידאטען צו דער קאנווענשאן, דארפען עס גלייך טאן. די אברזשעקשאנס דארפען צוגעשיקט ווערען אין שריפט, צו דער קרעדענשעל קאמיטע אויף דעם פאלגענדען אדרעס:

CREDENTIAL COMMITTEE
3 West 16th St., N. Y. City.

די מיטגלידער וואס שיקען אריין אבי-רזשעקשאנס דארפען אנגעבען זייערע נע-מען און די אדרעסען, און אויך זייער באקאנטע לעדזשער נומער. אויב דאס ווערט נישט געטאן, וועט דער אברזשעק-טראכט.

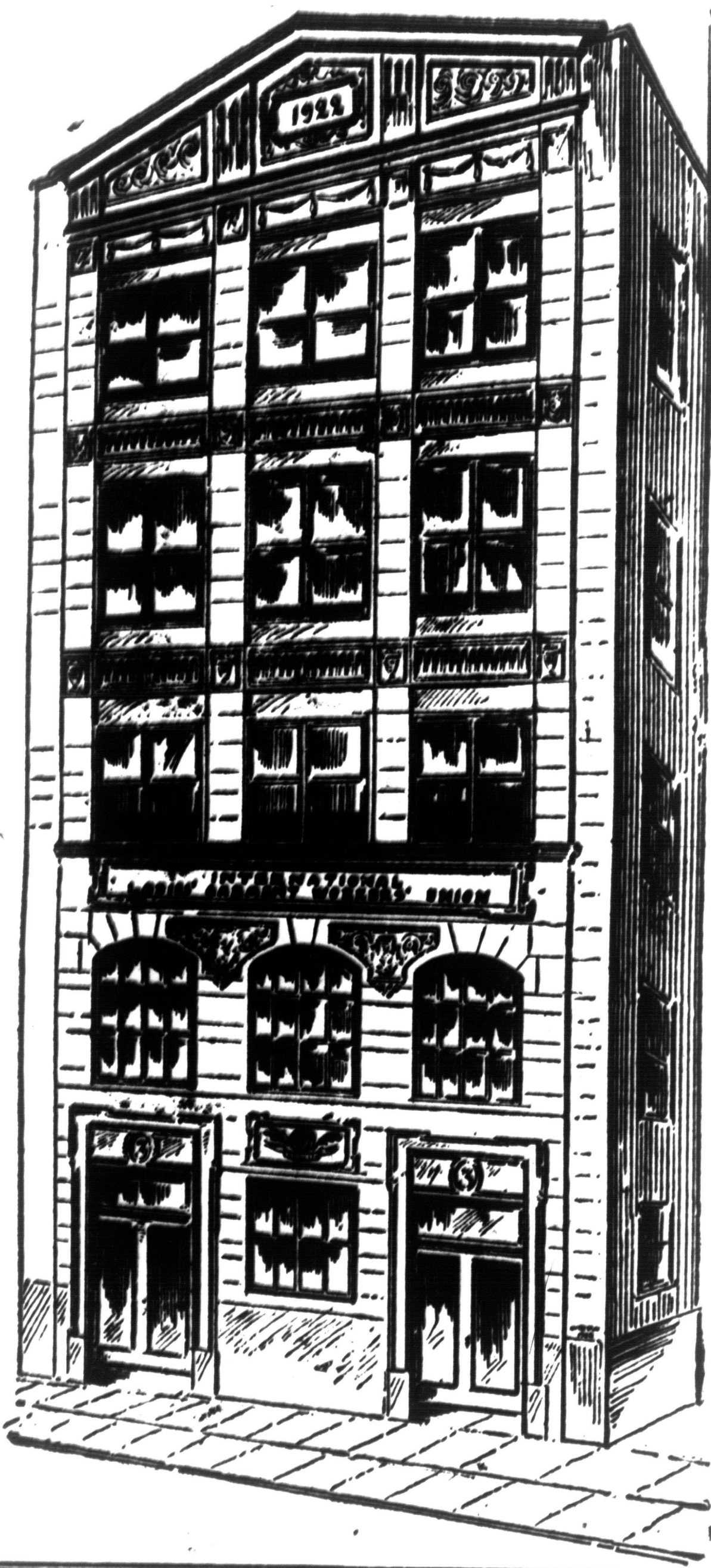
צום שלום ווילען מיר דא-אויפמערק-זאם מאכען, דאס מאכטע לאקאל'ס הא-בען נאך אלץ נישט אריינגעשיקט די קרע-

וואס זייט איהר ?

וואס זייט איהר ? א קאמער, אן אפער-רויסער, א פיגורע, א סעפעלמאכער, א פערסע, א באגראדער, אדער אפער גאר א באשטאנדל מאכער, צו א דעווינער ?

וואס איהר זאלט נישט זיין, דאסער איהר גלייך אפגעהאלטן דעם 20טן דאלער סעקס פאר דעם מיליאן דאלער פארמיידונגס פאנד פון דער קלאקמאכער יוניאן.

טום עס גלייך, עס איז אין די אינ-טערעסען פון יעדען ארבייטער, סוף אדער פרוי, — פון אלע וואס ארבייטען אין א קלאק, סקוירס אדער ריפער שאפ. דאס געלט וואס איהר זאלט זיין, וועט אויך באשיצען פון א סך צרות.

„אפען פארום“ מיטינג אפגעלייגט

אזוי שנעל ווי עס וועלען געמאכט ווערען אריינשטעלענעס, ווען און וואו די אפגעלייגט דיסקוסיאנס-מיטינגען זא-לען פארטאנענעס ווערען, וועלען מיר עס באקאנט מאכען דורך די „נערעכטיג-קייט“.

ווי מיר האבען לעצטע וואך אנאג'ט מירט אין די „נערעכטיגקייט“ האט דעם פרייטאג געזאגט פארקומען א אפען פא-רום מיטינג, מיט ברודער זי. פיינבערג אלס איינלייטער. אבער צוליב יום טוב איז דער מיטינג אפגעלייגט געווא-רען פאר אן אומבאשטימטער צייט.

אמאלגאמירטע באניי-דעם אנדריטענט

ווען עס האבען זיך אנגעהויבען די פארהאנדלונגען צווישען די פארטרעטער פון דער אמאלגאמירטער און די פארטרע-טער פון די ארבייטסגעבער, האבען די באלעבאטעס פארעלייגט פאר דער יוניאן צוועלף פונקטען, וועלכע האבען איינגע-שלאסען: די פולע פרייהייט אנצושטעל-לען און צוועקזשיקען ארבייטער ווי רן ארבייטסגעבער וועט געפעלען; טשעסאכ-ליכע אפשאסונג פון גלייכער צוטיילונג פון דער ארבייט; די יוניאן זאל נישט הא-בען קיין רעכט צו דיסציפלינירען מיט-גלידער, ווען דאס ריהרט אן די ארבייטס- (שלום אויף זייס 16).

אינהאלט-פארצייכנים

„נערעכטיגקייט“ נומער 15.

- זייט 2. די וואך — 3. ש.
- זייט 3. יוניאן סעקציאנעס אין לאקאל 8 — 5. לעפאטאווטש.
- זייט 4. די סקוירס און דרעסמאכער יוניאן לאקאל 23 — 6. ה. וואנדרער, מיטינג פון דזשיינס באאד קלאקמאכער יוניאן — 7. לאנגער, עקזעקוטיוו באאד סקוירס.
- זייט 25. מאטארל דזשיינסמאכער. — 8. פרייז און ארגאניזאציעס פארנעם — 9. איינזע אפגעלייגטע ברוי.
- זייט 6. וואס פאר זיך אין באשעס ? — 10. אב-סניידער, ערוויקישענאל געשיצע אין דער דעווינערס יוניאן לאקאל 15 — 11. גאלדאווסקי.
- זייט 7. א פסח אין שיעק (ערעכטיגקייט) — 12. פארהאנדלונגען פארמיידונג (נע-דיכט) — 13. געמאכט גראס.
- זייט 8. פון דערקאמערס נאכצוהעל.
- זייט 9. קריק אין שארף — 14. ג. ב. ג.
- זייט 10. די בלוטיגע שויל — 15. זעלדון.
- זמן הירחונג — 16. סעס האפמאן.
- זייט 11. די מיניעס אין די קלאקמאכער דזש העלער, איבער דרוי שומעס אהיות (פאליקעסען) — 17. וואהלער.
- זייט 12. איז סמירקע א לאנד פון ציווי-לויזאיע ? — 18. דינגאל, אלעליי פון קליינלאנד — 19. פערעלשטיין.
- זייט 13. די לוידיס גארמאנט אינדוסטריע אין לאס אנדזשעלעס — 20. דוש. לענגש.
- קורע שטעסען.
- זייט 14 און 15 — שווערסיוועמענט.
- זייט 16. אפיציעלעס. פאריינלענעס.

